

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

Decretalivm Epistolarvm Gregorii Liber Qvartvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Urbanus tertius.

Idem Papiensi Episcopo.
Vim locum a non habeat consentus, ubi metus vel...

Urbanus tertius.
Cum inter villicum de Arveta. & uxorem eius...

Cui licet immeriti profitemus, magisterium reficere totius...

CAP. XIX.

Uxor non certificata de morte viri, contrahere non potest...

Clemens tertius Casuarugustensis Episcopo.

In presentia a nostra quaesivisti, quid agendum sit de...

CAP. XX.

Contractus matrimonii cum peccatrice valente se corrigere...

Idem.

Inter opera & charitatis non minimum est, errantem...

Ab erroribus sui semita revocare: [1 & infra.] Statuimus...

At praefertim mulieris voluptate viventes, & admittentes...

CAP. XXI.

Matrimonium per in contractum, cohabitante sponsa...

Idem.

Ad id b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

Idem b, quod per tuas literas intimasti de quadam...

Paroeciana tua, quam suus vitricus cuidam Teuthonico...

CAP. XV.
Sponsalia de futuro, si sentia est copula, non solvantur per...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

Idem.
Fiducia a ad nos Gu. sua nobis relatione monstravit...

Idem.
Quidam in domo sua mulierem quandam receperit, de...

ad hoc edicta, ac nullo contradicere publice comparere...

CAP. XXVIII. Idem, qui negat se in matrimonium confensisse, non creditur...

Honorius III. Episcopo Bergomen. c. Oligitiam d. tua breviter respondemus, quod...

CAP. XXIX. In matrimonio et sponsalibus debet esse libertas, unde in eis...

Gregorius IX. Emma / mulier nobis exposuit, quod cum T. filia...

CAP. XXX. Sponsalia de futuro transiunt in matrimonium per carnalem...

Idem Episcopo Cenomano. T. h. qui fidem dedit M. mulieri super matrimonio...

ecclesie ducat siliam & cognoscat, ad primam redire tenetur...

CAP. XXXI. Sponsalia de presenti non solvantur per sequens matrimonium...

Idem. C. Inter a. virum & mulierem legitimus consensus interveniat...

CAP. XXXII. Nisi ad copulam non sicut sponsalia de futuro transire in matrimonium.

Idem. A. Dolecens c. qui desponsatam sibi per verba de futuro...

DE DESPONSATIONE IMPUBERVM. TITVLVS II.

CAP. I. Data pro filia impubere sponsalia contractis, pro pubere vero non...

Honorius Eufebio Episcopo. T. Ma nos d. requisivit fraternitas de filio adulto...

CAP. II. Impuberes arbo vel alter, nisi pro bonis pacis, conjungi non debent.

Nicolaus Papa. V. Binon e est consensus: & infra. Districius inhi-

a. Vide Sat. 4. fin. dist. 27. q. 2. art. 3. Syllabus in summa, verbo sponsalia, q. 10. de Contr. in ep. 4. Dec. pa. 1. b. accipitur...

449
 De illis qui intra annos aptos matrimonii sponsalia contrahunt, siue uterque, siue alter reclamet an-
 tequam ad annos matrimonii aptos pervenerit, &
 possint separari, non sicut ullatenus audiendi. Si vero
 postquam aptos pervenerit, intra annos aptos
 matrimonii aptos pervenerit, nec in alterum voluerit con-
 sensu ecclesie poterit ab invicem separari. Mu-
 lierem, quae postquam annos nubiles attingit, ei, qui
 antea ad annos aptos matrimonii venerat, nupsit, cum
 non consentit, amplius non poterit dissentire,
 nisi ipse cui nupsit, postquam ad legitimam aetatem
 pervenerit, in eam suam negaverit praestare con-
 sensum.

CAP. VIII.
 Impuberes sponsalia contrahentes ante pubertatem separari non
 debent, sed post pubertatem possunt, si contradicunt sponsalibus,
 nisi quia carnalis interveniat.

Idem eodem.
 Nobis e tua discretione requisivit, utrum iis, qui in-
 tra annos nubiles matrimonii nomine conjunguntur,
 vel non, licet antequam ad annos aptos matrimonio
 pervenerint, licet a matrimonio tali distent. Ad quod
 respondimus, quod pro eo, quod ante nubiles annos con-
 tractum matrimonium non habent, usque ad legitimam a-
 etatem ex parte tenentur: & tunc sur confirmetur ma-
 trimonium, nisi si simul esse noluerint, separentur, nisi d
 carnalis interveniat intervenit, cum interdum illa
 temporaria solent pubertatis.

CAP. IX.
 Minori apto ad matrimonium ex contractu matrimonii obli-
 gatus, nisi voluntaria intercedat.

Idem Genes. Archiepisc. e
 Illis qui in minori aetate desponsantur: [1 & 2.]
 Desponsantur, quod si ita fuerint aetati proximi,
 quod possunt copula carnali conjungi, minoris aetatis
 matrimonium non debent, sed si unus in alium visus fue-
 rit consentisse, cum in eis aetatem supplerisse malitia vi-
 detur, sed quocumque sint aetatis, se possunt per illam
 violentiam exoritate, nisi post violentiam consensus ac-
 ceptat.

Idem eodem.
 Intra annos aptos matrimonii aptos pervenerit, nec in alterum voluerit con-
 sensu ecclesie poterit ab invicem separari. Mu-
 lierem, quae postquam annos nubiles attingit, ei, qui
 antea ad annos aptos matrimonii venerat, nupsit, cum
 non consentit, amplius non poterit dissentire,
 nisi ipse cui nupsit, postquam ad legitimam aetatem
 pervenerit, in eam suam negaverit praestare con-
 sensum.

CAP. X.
 Omnes qui ante pubertatem, etiam cum visis carnalis copula, non
 possunt matrimonium contrahere.

Vibanus III. Comman. Episcopo.
 Sponsiones super causa matrimonii, quae inter
 Vibanem & G. mulierem ventur, accepimus, &
 nos inspectis nobis innouit, quod praedictus juvenis
 eandem duodecim annos attingeret, cum praefatam
 G. accepisset uxorem: & licet nupsit fuisset (sicut uterque
 testificatus est) ipsam corrumpere, mulier tamen credit
 non accepisset, a memorata muliere recessit, quem-
 cumque annos habebat, eadem pro viro sibi vindicare
 commisit: [1 & 2.] Consultatione tua taliter re-
 spondimus, quod si mulier per idoneos testes probare
 poterit, quod post xiv. annum aetatis suae, vel circa
 aetatem xiv. anni praedictus juvenis consentisset in eam, ab

Cap. i. in comp. & post conc. Lat. p. 26. c. 29. Et vide
 de iur. in q. 4. de i. s. c. 1. b. Vide l. impubes. cum similib. ff.
 de iur. & de iur. in i. comp. vide Covarr. c. 1. in sup. c.
 de iur. & de iur. in i. comp. c. 12. cod. in i. comp.
 de iur. in i. comp. c. 12. cod. in i. comp. c. 12. cod. in i. comp.
 de iur. in i. comp. c. 12. cod. in i. comp. c. 12. cod. in i. comp.

ipso iuramento recepto, quod postquam ad legitimam
 aetatem pervenerit, ipsam habere non consentit in uxorem:
 ab impetitione mulieris cum potes & debet absolvi, &
 ad alia vota utriusque dare licentiam transiendi.

[1 Sed cum non annos habeat, eam recipere contradicit.
 Unde quia donec non super ipsa consuleret, non duxit in prolatione
 sententiae procedere.]

CAP. XI.
 Si maior invitus contraxit sponsalia cum minore, eam tenetur
 ipsum expellere donec veniat ad aetatem adultam.

Idem Pisanus Archiepiscopo.
 Ex literis a tuze frat. accepimus, quod puella quadam
 anno xii. jurata fuit & desponsata cuidam puero ix.
 vel x. anno. b. & tempore procedente, de voluntate
 parentum potius, quam de sua (sicut adierit) ad domum
 patris pueri, & adducta, ubi dolens & invita, minis pa-
 rentum impulsis, moram fecit per annum & amplius, &
 tandem inde recedens, ad domum propriam est regressa:
 [1 & 2.] Cum autem dictus puer nondum ad xiv. an-
 num pervenerit, nec ad eandem carnaliter accessum ha-
 buit, distans taliter respon. quod si puella commonita, ut
 donec compleat idem per annum xiv. expectet, non du-
 xerit expectandum: ei secundum ea, quae proposita
 sunt, accipiendi alium virum liberam tribus facultate-
 rem. d.

[1 Commonita vero à matre sua, & à te, postmodum ad
 eum redire potius contradixit, afferens, quod nunquam cum
 eodem, nec vult in virum habere, sed iubendat alii postulat facultate-
 rem. Unde quia quid super hoc agendum sit, à nobis, tua frat. re-
 quiritur.]

CAP. XII.
 Sponsalia contracta cum minore septennis, per cohabitacionem
 mutuum post septennium convalescunt, & inducunt publicam bon-
 estatem iustitiam: solvantur tamen per matrimonium de presen-
 ti.

Clemens III.

Dvo pueri & Guillelmo & Guillelma matrimo-
 nialiter sunt conjuncti, puero vi. puella vero vii.
 annum agente: qui simul per tres annos manserunt:
 tunc pater puellae subtrahens eam sponso, ipsam alteri
 N. nomine copulavit, cum quo per vii. annos quiete per-
 mansit: ipse vero tunc reliquit eandem, quia credebat
 eam alium virum habere, illum scilicet f. cui prius
 fuerat desponsata. Prior autem sponsus ad annos dis-
 cretionis perveniens, à praedecessore suo contrahendi
 cum alia licentiam impetravit: qui quadam nomi-
 ne S. consobrinam prioris in uxorem accepit, & cum
 ea per aliquod tempus existens, eam (ut ipse fatetur)
 carnaliter non cognovit, licet illa se ab eo cognitam
 adferebat. Cum autem pater memoratae Guillel. eam
 vidisset à secundo viro relictam, & ad Guillelmum suam de-
 sponsatam rediret: qui postmodum per biennium co-
 habitavit eidem. Quia igitur quid tibi faciendum sit,
 postulas edoceri: Breviter respondemus, quod impe-
 diente paucilli aetate matrimonium inter G. & G. non
 fuit: & licet idem postquam illa nupsit alii, potuerit a-
 liam ducere uxorem, tamen quia dictam S. duxit conso-
 brinam mulieris eiusdem, siue eam cognoverit siue
 non, non debet tamen eam eadem S. propter publi-
 cae honestatis iustitiam retinere, nec ad primam habe-
 re regressum, quia alteri fuit legitime copulata: & infra.
 Cum vero vir caput sit mulieris: & Guillelmus dicat se
 non cognovisse prius S. supra dictam: aiam, si voluerit,

a. C. 1. q. 6. cod. in i. comp. b. annorum. c. dist. ad ab-
 ducta. d. Vide l. si pater & ibi Bart. C. de sponsal. & Ca. in
 cod. in i. comp. vide Sylvester in summa, verbo sponsal. & de i. s. c. 1.
 dist. 27. q. 2. c. 1. & seq. & Alibi, ita: Guillelmus scilicet, &
 g. ea.

(quod a carinam vocant) cum 7. sequentibus annis ponit.

CAP. III.

Sponsalia de presenti non solvantur per sequens matrimonium, etiam carnalis copula consummationem.

Alexander III. Salernitano Archiepiscopo.

Interdum prater solitum: [i & infra.] Consultatio tua taliter respondem. quod si inter virum & mulierem legitimus consensus interveniat de presenti, ita quidem, quod unus alterum in suo mutuo consensu verbis consuetis expressit & recipiat, utroque dicente: Ego te accipio in meam, & ego accipio te in meum: sive sit iuramentum interpositum sive non, non licet mulieri alii nubere. Et si nupserit, etiam si carnalis copula sit secuta, ab eo separari debet, & ut ad primum redeat, ecclesiastica districtione compelli: Quamvis taliter a quibusdam predecessoris nostris sit aliquando iudicatum.

[i] Et amplius salito multis simis & magnis negotiis praediti, & ita quod non sit nobis facile, aliquorum consulationibus respondere: illa tamen specialiter gratia quam ad personam suam habemus, & fraternam cogimur observare quod sententiam de his super quibus nos consultasti dicitur, praesentibus literis volumus aperire. Consultasti nos si quidem, utrum si inter virum & mulierem praesentis, vel non praesentis iuramento, legitimus consensus interveniat & praesentis copula carnalis non subsistat, licet mulieris alii nubere, vel si nupserit alii, & carnalis fuerit copula subsistat, an illi ipso debeatur separari.]

CAP. IV.

Et qui appellat in causa matrimoniali, interdictus debet, ne alius matrimonium contrahat lite pendente: & si contraxerit, debet separari.

Idem Commun. d. Archiepiscopo.

Te va & fraternitas nos consulit. [i & infra.] De his vero, quia coram te super desponsatione facta per consensum mutuum de praesenti, controversiam movent, & appellatione pendente, quam ante sententiam vel cognitionem causae ad sedem Apostolicam interponunt, accipiunt alias uxores. Hoc arbitramur agendum, ut si amodo in tali casu duxerint appellandum, eis in ecclesia publice interdictis, ne ante decisionem causae, aliud contrahant matrimonium. Et si contra fuerit interdictum ecclesiae publice factum venire praesumptum, matrimonium tam praesumptuose contractum poteris irritare.

[i] Quod de his agere debeamus qui desponsant aliquos mulieres, & processu temporis antequam eas ducant vel cognoscant, alias accipiant in uxorem. Super qua reque consultatione tua taliter respondemus, quod si vir & mulier sese recipere expressis consensu de praesenti mutuo, neuter eorum altero supersite poterit ad alia ire transire, & si postea ad manifestum transierit. Verum si inter ipsos non accepit consensus de praesenti, sed promissa de futuro, videlicet quod uterque dicitur alteri: Ego te accipiam in meam, & ego te in meum, & alius eorum mulierem desponsavit & traduxit: etiam si inter primos iuramentum fuit, sicut diximus de futuro huius desponsationis intuitu, secundum non poteris matrimonium separari, sed eis est de violatione fidei poenitentia injungenda.]

CAP. V.

Qui duas per verba de praesenti desponsat, primam desponsatam habet in uxorem, etiam si prius secundam cognoverit: nec valet contraria consuetudo. Et hoc ultimum additur ad cap. Exce. supra eodem.

[i] Ceterum ad Carentinam, Causam in marg. b Ca. 3. eo. 111. in 1. comp. c expressis d. Iamun. sed idem est. e Ca. 7. eo. 111. in 1. compilat. f al. 111: & si contra interdictionem ecclesiae sita publice factum, &c.

DE SPONSA DVORVM.

TITVLVS IV.

CAP. I.

Contractus facit per verba de praesenti cum duobus, tenetur desponsare prima. Si autem primo contraxit per verba de futuro, secundum per verba de praesenti, adhaerebit secunda.

Augustinus de fide pactionis & consensu. Vobis e modis dicitur fides, pactionis, & consensus. Si aliquis alicui mulieri fidem fecerit pactionis, non debet aliam ducere: si aliam duxerit poenitentiam debet agere de fide mentita: maneat tamen cum illa, quam duxit. Non enim rescinditur tantum debet sacramentum. Si autem fecerit fidem consensus, non licet ei aliam ducere: si autem duxerit, dimittet illam, & adhaerebit priori. Est autem fides pactionis, quando aliquis promittit alicui fidem, quod eam ducet, & promittit eam rem secum habere, vel etiam pro concubina. Fides autem consensus est, quando non stringit mutuum, corde tamen & ore consentit ducere, & mutuo de concubina unus alii, & mutuo se suscipiunt.

CAP. II.

Tandem poenitentiam illius, qui alterius sponsam de praesenti accipit in uxorem, nec uxorem in uxorem eam habere poterit, hoc dixit, papa Innocentius.

Et Brocardo lib. 30.

Accipisti illam in uxorem tibi, quam alter sibi desponsatam habuerat, dimitte illam: quia nunquam poterit tibi fieri legitima: & 40. dies in pane & aqua

[i] Titulus. f. 1. de reser. matr. c. 5. & Clem. un. de consang. & affin. b. multissimum. c. Ca. 111. in 1. compil. vid. Ioan. Nepes. a. sent. de 1. 7. 5. & Cot. q. 2. art. 2. vers. 3. dubium est. d. al. un. de aliam ducere uxorem. c. Ca. 2. eod. tit. in 1. compil.

quod I. uxorem suam in adulterio deprehensam, de cui antecessoris ad sensu abiecit: quæ postmodum a accepit huiusmodi monachalem: sed dicitur T. antequam illa decepta: iam a I. superinduitur: & plures suscepit filios ex eodem: [1. 67.] Erat. T. igitur resp. quod illos debet ab in vicem separare. Idem verò vir, indicat ei de adulterio penitentiam, aliam ducere poterit in uxorem.

[1. Corin. quæ super adultera mulier decessit: quid super secunda uxore fieri debeat, sicem duxerit. Ap. consuleturam.]

CAP. V.

Si quis uxorem legitimam cum secunda contrahat adultera, et uxorem primam separavit a secunda, etiam si longo tempore abducat, et filios ex ea suscipit.

Idem e.

Quis si habere uxorem legitimam A. nomine I. laicos presentiam, cum M. adulterium perpetravit. Coniugue super hoc fuisset in jus vocatus, abjuravit adulterium, & postmodum juramento contempto vivente legitima, cum ea matrimonium contrahere, & ipsi diu cohabitata præsumptis: demum prædicta A. de presenti luce obstat, memoratus I. cum adultera per decem annos esse commoratus, de qua decem filios procreavit. Tale ergo delictum constat. I. responsum, ut separentur & omnino: & certaque penitentia, perpetua continentia indicatur: ratiorem cum in dies suos ambo procefferint, & tandem publicè in adulterio, & perjurio ex certa scientia perdatante, ecclesiam in gravi scandalo perturbaverint. Nihil enim quod Leo Papa statuit, ut nullus dicitur in matrimonio, quam adulterio polluit, & quod hic plus procefferit, quam si fides præstita duntaxat fuisset adultera, ut defuncta legitima eam duceret in uxorem; cum eodem etiam prima f. vivente quasi matrimonialiter mecha mecha adherere præsumpsit, & sacramentum suum temere violare: quod utiq; connubium (ubi etiam nulla intercessit religio iuramenti) tam h. Gregor. Papa, quam Triburien. synodus a detestatur, & utrumque, hoc modo conjunctum præcipit publicè penitentiam, & subijciat perpetuè sine ulla spe conjugii permanere. Nec aliquid eisdem I. & M. administratum adferens, ut simul maneat, quod decennio cohabitaverit I. ut vivente, ac decem filios suscepit m. cum multipliciter prolixa suscepta magis eorum crimen exagget: & diuturnitas temporis peccatum non minuatur, sed augmetur. Sollicitudinis tamen ius intererit, ut uterque liberis suis secundum quod eis suppetunt facultates, necessaria subministrat.

CAP. VI.

Si quis uxorem legitimum cum ea, quam vivente uxore suam sine deceptio cognoverit, etiam in matrimonium, dimisso in uxorem defuncta, uxorem suam fuerit machinatus.

Innocentius III. Episcopo Spoletano.

Significasti nobis, quod cum P. civis Spoletanus, quendam M. mulierem duxisset legitimum in uxorem, et relicta, quidam meretricia adhasit: [1. 67.] Verum quæ uxore ipsius esset viam universæ carnis ingressa, meretricem, cui adhaseret, desponsavit. Nos igitur inquisitionem tuam taliter respondemus, quod nisi alter eorum in uxorem uxoris defunctæ fuerit machinatus, vel ea vivente, sibi fidem a dedit de matrimonio contrahendo legitimum iudices matrimonium supra dictam, excommunicatio minus absolutionis (si petierit) iuxta formam ecclesiæ impendatur.

a. Sicut. b. super dicit. c. In veteri comp. hoc caput Gregor. III. præcedens variè Clemens. III. tribuitur. d. C. 20. tit. in 1. comp. e. Vid. Bart. in l. Claudius. D. de his qui in us indignis. f. In prima de illi in antiq. nec debet esse, ut constat ex gl. verb. ead. g. Insuper. h. Vid. Hyst. hic indicentem variis Greg. auctor. i. L. 2. tit. k. publici. l. cohabitaverint. m. suscepit. n. C. 20. tit. in 1. comp. o. dicitur.

[1. Et cum ab ipso contraheris ad uxorem non possit legitimam revocari, vos in eam excommunicationis sententiam protrahite.]

CAP. VII.

Si quis vivente prima secundam huius rei in sciam duxerit uxorem, mortua prima, licet remaneat cum secunda, non est conjugium interueniente.

Idem Messianen. capitulo.

Veniens a ad presentiam nostram G. laicus humiliter infinuacione monstravit, quod cum in civitate Lemovicen. quandam sibi matrimonialiter copulasset, ab ead. recedens Messianam adveniens ubi M. mulierem inficiam quod a aliam haberet uxorem, sibi solenniter copulavit: verum cum eidem penitentia fuisset injuncta, ut ad legitimam rediret uxorem, & ipse propter hoc in suam patriam rediisset, uxorem suam inveniens carnis debita perfolvit, ad Messianam rediit civitatem, & supradictæ M. tanquam legitime cohabitavit uxori: [1. 67. infra.] Licet autem vivente uxore legitima prædictam M. sibi copulare nequiverit in uxorem, quia tamen uxore defuncta, ut potest à lege ipsius solutus, in eadem M. de novo potuit matrimonialiter consentire, dum modo non præstiterit fidei adultera, vel machinatus fuerit in mortem uxoris: mandamus, quatenus si est ita, eidem G. ut supradictæ M. adfecta adhareat conjugali, licentiam concedatis.

[1. Dicitur autem impostam sibi pro priori excessu penitentiam agens humiliter & devotè, cohabitans eidem M. a nobis licentiam postulavit.]

CAP. VIII.

Contrahens cum secunda vivente prima, quam tamen non cognovit, nec ante contrahitum esse potest, mortua prima potest contrahere cum secunda.

Gregorius IX. fratris R.

Si quis uxore vivente fide data promissit aliam se daturum, vel cum ipsa de facto contraxit, si nec ante nec post (legitima eius superstitè) cognovit eandem: quamvis utrique ipsorum pro eo, quod in hoc graviter deliquerint, sit penitentia injungenda: non est tamen matrimonium, quod cum ea contraxit, post uxoris obitum dirimendum. Ceterum tolerari non debet si prius, vel postea dum b. vixerit uxori ipsius, illam adulterio polluerit.

DE CONIUGIO LEPROFORUM.

TITVLVS VIII.

CAP. I.

Lepra superveniens non dissolvit matrimonium, nec matrimonii effectum: ideo ad invicem maritali adfectum conjuncti se tractare debent, aut ad perpetuam continentiam vocendam induci.

Alexander III. Curiam. Archiepiscopo.

Pervenit ad nos, quod cum hi, qui lepræ morbum incurunt, de consuetudine generali, à communione hominum separantur, nec uxores viros, nec vii uxores taliter agrotantes sequuntur. Quoniam igitur cum vir & uxor una caro sint, non debet alter sine altero esse diutius: mandamus, quatenus, ut uxores viros, & viri uxores, qui lepræ morbum incurunt, sequantur, & eis conjugali adfectione ministrant, sollicita exhortationibus inducere non postponas. Si verò ad hoc induci non poterunt, eis affectus iungas, ut uterque altero vivente continentiam servet. Quod si mandatum tuum servare contempserint, vinculo excommunicationis adstringas.

a. Cap. 2. eod. tit. in 2. comp. b. vixit. c. Vid. B. Thom. 4. sent. dist. 32. q. 1. art. 1. d. C. 1. eod. tit. in 1. comp. & post. C. 20. L. 2. tit. p. 27. c. 2.

CAP. II.

Coniuges propter legem separandi non sunt a conjugio, & contra-
here possunt matrimonium: & invicem sibi reddere debitum re-
nantur.

Idem Bajonem. a Episcopo.

Quoniam nemini licet (excepta causa fornicationis) uxorem dimittere: constat quod si mulier lepra percussa fuerit, seu alia gravi infirmitate decemta, non est a viro propterea separanda, vel etiam dimittenda. Le-
prosi autem si continere nolunt, & aliquis quae sibi nu-
bere velit, inveniri, liberum est eis ad matrimonium
convolare. Quod si virum siue uxorem leprosum fieri
contigerit, & infirmitas à sono carnale debuitur exiga, ge-
nerali praecepto Apostoli, quod exigitur, est solvendum:
cui praecepto nulla in hoc casu exceptio invenitur.

CAP. III.

Sponsalia de futuro praesentia non implent ad contrahendum ma-
trimonium eius leprosi, lepra post sponsalia superveniente.

Vibanus III. Episcopo Florentino.

Iteras d. [1 & 7.] Quia postulati, utrum si post
sponsalia defuncti inter legitimas personas contra-
cta, antequam à viro mulier tradatur, alter eorum le-
pre morbum incurrat, alius ad consummandam copu-
lam maritalem compelli debeat: respondemus, quod ad
eam accipiendam cogi non debet, cum nondum inter
eos matrimonium fuerit consummatum.

[1. Tua frater, debita benignitate suscipimus, quibus certioris
de sinceritate fides tua, & devotissimi affectus, ad honorem & commo-
dum tuum abundantius provocamus. Veritas.]

DE CONVIGIO SERVO-

TITVLVS IX.

CAP. I.

Servus contradicente Domino matrimonium contrahere potest,
sed propter hoc non liberatur a servitute Domino debita.

Hadrianus Sancti burgens. e. Archiepiscopo.

Ignium est. [1 & infra.] Sane iuxta ver-
bum Apostoli, sicut in Christo Iesu, neque liber,
neque servus est: a sacramentis ecclesiae removen-
dus, ita nec inter servos matrimonia debent allatenus
prohiberi, & si contradicentibus Dominis & invidis con-
tracta fuerint, nulla ratione sunt propter hoc dissolven-
da. Debita tamen & consueta servituti non minus debent
propriis Dominis exhiberi.

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

CAP. II.

Separatur matrimonium, quando liber ignoranter cum ancilla
contraxerit, nisi postea sine scientia illam cognoverit.

Alexander III. Praeposito & Priori Mo-
nasterii.

Proposuit nobis M. mulier, quod cum vir ejus cum
ea diutius permanisset, notam ei servilis conditionis obiecit,
asserens eam esse ancillam, quam li-

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

[1. Et à rationis tramite non discordat, quod ea quae dubietatis
in se videntur scriptulum continere, ad Apostoli, sed iudicium referen-
tur, ut inde Christi fideles in dubio certitudinem se gaudeant inven-
ire, unde visentur magisterium fides suscipiisse. Tua vero si de ser-
vorum conjugio qui in viis & contradicentibus dominis contrahuntur,
quod fieri debet. Apostolatus vestro, sicut bene meminimus re-
quisivi super quo tibi duximus respondendum.]

beram esse credebat, cum eam duxit in uxorem. Mandamus, quatenus si constiterit, quod dicitur, quod
tam mulierem postquam illam audiri esse nuptias
naliter cognovit, ipsum monitione praemis a con-
las, ut eam sicut uxorem maritali affectione quaerit
Si vero aliter fuerit, & sententiam divini iudicij
tingat b, mulieri pecuniam, quam praedicta uxore
dote concessit, restitui faciat.

[1. Cum autem in praesentibus rem f. n. ad nos
traderetur negotium, mulier quae in praesentibus
audientiam appellavit. Quia igitur iam ex quo non
venit post aliquantulum moram praesentibus
st. d. v. per a. f.]

CAP. III.

Si consuetudo est in loco, quod pater condonacionem pariter
tur, natus ex libero & ancilla liber est, & in hoc matrimonio
contrahit.

Verbanus III. Arminen. Episcopo.

Licet e. [1 & infra.] Sane super eo, quod dicitur
positum, an mulier possit divorcium postea
quod vir, cum quo sine conditione iugum contraxerit
vus monasterii proponatur, cum contra eam
rem suam, cuius conditionem secundum legem
vincit, sequerentur, rempote mortis pro
& jam Elapso decennio, nec patris, nec
tus controversiam passum constituit ad nos
nobis ratione temporis, & favore libertatis, pro
vir securus iudicandum.

[1. Ad ea super quibus nos frat. tua consilio voluit
re arbitror: quia tamen ad maiorem certitudinem
nostro pastoralis sollicitudine requiri, nos ad nos
officij nostri sine debito respondemus.]

CAP. IV.

Si liber contraxerit cum ancilla ignoranter, & ea qui prius
conjugio separatur matrimonium, & cum alia contraxerit
Innocentius III. H. Episcopo c.

Ad nostram noveris f. audientiam pervenisse, publico
Presbyter Cardin. Apost. sed. leg. R. militum
liere quadam propter conditionem separari
Ideo; mandamus, quatenus si conditionem
ignoranter contraxit, & cum ancilla, ita quod postea
intellexit conditionem ipsius, nec scio, nec
ferit in eandem, propter quod per Card. condonari
fuerit consortio separatus, contradicentibus
ipsum concedas auctoritate Apostolica facilius.

DE NATIS EX LIBERO

VENTRE

TITVLVS X.

CAP. I.

Natus ex libera vel libera, liber est.

Gregorius h.

Indecens esse credimus, ut progenies ex libera, vel
libera filii ad servitium reuocentur. Propter
precipimus, ut si documenta nulla sine
parte, quae documentis huiusmodi debeant
ab ejus molestia sine aliqua retrahente
eandem: durum est enim, ut si alii pro mercede
tates tribuant, ab ecclesia, a qua tunc debentur,
centur.

[1. Cogit, b. conuenit, c. Ca. 2. ad. 2. in. comp. ad. 2.
Thom. 4. sent. 26. q. 1. art. 2. & unius tenentur & alij
Doct. in 8. 1. Infit. de progenie. d. legem. e. In
plurimum sta. N. Episcopo. f. Ca. 1. ad. 2. in. comp. ad. 2.
4. sent. dist. 23. q. 1. art. 2. g. contraxerit. h. In
addit nonus: sed mendosum cum sit Greg. 4. lib. 9. cap. 1. q. 1.
p. 10. c. 7. & Ca. 2. ad. 2. in. comp.]

se transiit regionem: & ab Elygion. tandem veniens civitatem, quando ibidem cuncta terra & deo decem filii matrimonialiter copulavit, de qua prolem se confessus est, sic cepisse. Ea propter f. v. per Apst. sed.]

CAP. VII.

Si filii dierum compatrium, per quorum alterum deventum est ad compatriam, matrimonium contrahant, separantur: & tempore contrahendi impedimentum, illud denunciare tenentur.

Idem Magistro S. Cano. Herforden.

Tva a nos duxit dicitio consulendos, an natus ante compatriam, filium compatriis patris sui vel commatris sibi possit matrimonialiter copulare? & si b contraxit, an debeant separari? & an concilii talis matrimonii teneantur illud in publico accusare? Super quo respondemus, quod huiusmodi personae non possunt matrimonium contrahere: & si contraxerint, possunt ab invicem separari: & qui contractum sciverint, debent ecclesiae illud nunciare.

CAP. VIII.

Inter baptismum & filium baptismi, ritus cognatio spiritualis, impeditur & dirimens matrimonium inter eos contrahendum. h. d. Gregorius IX.

Filiteris e vestris accepimus, quod cum Martha mulier coram officiali Cantuarien. Alatum peteret in virum, & se ad fidam ab eo acamaliter cognitam per testes idoneos probavisset: dictorum tandem testium depositionibus publicatis, idem A. exicipiendo proposuit, quod eam habere non poterat in uxorem, pro eo quod ipsum pater mulieris ejusdem, qui sacerdos exiit d. baptizavit. Sed cum idem officialis excoptione huiusmodi non admittit definitivam tulerit sententiam contra ipsum, & idem ad sedem Apostolicam appellaverit: Mandamus, quatenus si est ita, eundem A. super hoc ab impetitione mulieris absolvatis ipsius, eidem mulieri perpetuum silentium imponentes.

DE COGNATIONE legali.

TITVLVS XII.

CAP. I.

Inter adoptivum & filium adoptivum non potest durante adoptio consistere matrimonium.

Nicolaus ad consulta Bulgarorum.

Siqua f per adoptionem mihi foror esse coeperit, quamdiu durat adoptio inter me & ipsam, nuptiae consistere non possunt.

DE EO, QUI COGNOVIT CON- sanguineam uxoris suae, vel sponsae.

TITVLVS XIII.

CAP. I.

Affinitas superveniens post matrimonium contractum non solvit matrimonium, sed excoitionem debiti impedit, & crimen incestus inhabilitat quoad matrimonium contrahendum.

Et Concilio apud h. Meiam.

Siquis i cum filiastra sua scideter fornicatus fuerit, nec a matre debitum petere, nec filiam unquam

^a Cap. 2. eod. tit. in 2. comp. Vid. Sed. 4. sent. dist. 42. q. 1. art. 2. & contraxerint. c. Ca. 1. De cogno. spirit. l. 6. B. Thom. 4. sent. dist. 42. q. 1. art. 2. & Durandum ead. dist. q. 1. d. excoitionem. c. und. Magist. 4. sent. dist. 42. Et ibi 12. Thom. q. 2. art. 12. & 3. & Durandum q. 1. f. C. 1. eod. tit. in 1. comp. g. Vid. Conc. Trid. sess. 4. de refer. c. 4. h. Med. ad Mentian. i. C. 1. eod. tit. in 1. comp. l. 1. Bacch. l. 1. p. dec. c. 3. tit. de fornicatione, &c.

habere potest uxorem: nec filiam, nec illa alio tempore alii, se potestum matrimonium copulare.

CAP. II.

Affinitas superveniens etiam per dissolutionem contractus non potest.

Alexander III. Fallation. Episcopo.

Veniens a ad nos presentium latorum, i. & 17. d. quifit. t. r. resp. quod si matrem sponsa sua cognovit, & b sponse nuncquam carnaliter adhaesi, sponse de ei poenitentia paulo major, quam pro adhaesione qua acta, vel parte ipsius, poterit ex dispensatione, contractum matrimonium contrahere. Ceterum si sponse cognovit, antequam matrem vel patrem, namquam eam, vel illam potest accipere in uxorem.

[1. Nobis tuae f. literas presentavit, ex quibus intelleximus, quod quondam in uxorem duxerat, quam postea duxerat per messem quo eam duxerat non cognovit. Ceterum postea scit dicit, quod pater sponsa duxerat uxorem suam, mater erat, quam in eju lecto iacentem duxerat, factumque transacto vero mense tam pater quam alia propterea cognovit, cum ea matrimonium contraxerit, quod scire vultis, utrum super hoc loqueretur.]

CAP. III.

Non separatur matrimonium ad distantiam, affinitatis inter conjuges praescriptae.

Idem.

De illo e, qui uxorem fratris, antequam in matrimonio jungeretur se proposuit cognovisse. Respondemus, quod nisi hoc publicum & notorium fuerit, donec testibus comprobatum, praesentem matrimonium occasione illa ipsum impetere non permittat.

CAP. IV.

Incessus in matrimonium contrahere non debet: sed si non tenet: & tunc tenetur reddere, sed non potest delatum conjugem in manus tenetur uxori necessaria administrare.

Celestinus III.

Transmissa a nobis tuae literae demoderant, quod C. uxore sua defuncta, filiam eius pariterque delictet propriam, copula carnali cognovisse: populum aliam accipiens in uxorem, cum priusquam cognovisset, quam canis ad vomitum relictus, illam cognovisset, non expavit. Quia vero super hac consuetudine non fuit, praesentis pagina respondemus, quod legitime cohabitans, & necessarius subministrans, non cogitur eam, quamdiu vivere, nisi ab ea fuerit expulsa, tunc ad ipsam non sine gravi cordis dolore accedat: etiam pro incestu & adulterio, donec eam ex parte fecerit, iuxta moderamen tui arbitri poenitentiam, postmodum si supererit, perpetuo sine spe coniugii permanebit.

CAP. V.

Non separatur matrimonium ad confessionem conjugum, nisi cum affinitatem praescriptam, etiam si ratur vicia conjugum, & est casus multum allegabilis & merabilis.

Idem.

Super e eo, quod postulat, utrum conjugum, si ante contractum matrimonium uxoris suae sanguineam carnali commixtione cognoverit, eam fateatur uterque, & aliquis pars vicina hoc admittente dicatur, sit ab uxore sua iudicio ecclesiae dispensata, tunc frater, respondemus f: quod propter eorum confessionem tantum, vel remotem viciniam, dispensatio debet: cum & quandoque nonnulli tamen, & ad contractum matrimonium velint colludere, & ad confessionem

^a Cap. 3. eod. tit. in 1. comp. l. 1. p. dec. c. 3. tit. de fornicatione, & c. b. al. f. sponsa. c. Ca. 1. eod. tit. in 2. comp. d. Ca. 1. eod. tit. in 1. comp. Praealio vid. Sed. 4. sent. dist. 42. q. 1. art. 2. c. Ca. 1. eod. tit. in 1. comp. l. 1. p. dec. c. 3. tit. de fornicatione, & c.

...facile proficiant, si suo iudicio crederent per judicium ecclesie concurrendum. Rumor autem viciniam adeo est iudicandus validus, quod nisi rationabiles a deo signa probationes accedant, possit bene contrarium matrimonium irritari.

CAP. VI. Affinitas superveniens non dissolvit sponsalia de presenti. Innocentius III. propositio Magdeburgens.

Uxorionem e tuam: [1 & 7.] Sanè ex parte tua sunt propofum, quòd quidam cum muliere quadam legitime per verba de presenti contraxit, quam postmodum a se incognitam, eisdem consanguineo suo tractavit in quantum potuit retinentem. Ille verò cum ipsa, licet invita, matrimonii solennia celebravit: sed mulier quum cito fuit reddita libertati, aufugit ab eo, & se prioris uxorem postulavit. Nos igitur inquit. t. r. respon. quòd & viro pro tam turpi facinore gravis est poenitentia exigenda, & mulier propter publicam & honestatatis rationem tam licet invitam cognovit: nec redeat ad secundum, cui non potest propter e reatum adulterii committeri: sed in continentia maneat, donec prior fuerit iam universa carnis ingressus. Quòd si forsitan ad hunc modum nequiverit, vir prior cogatur redire ad ipsam, & matrimonium affectione tractare: cum adulterium ei non possit obijci, qui eam adulterandam tradidit, praesertim invitam. Nam & si secundum * Evangelicam veritatem nunquam nisi propter fornicationis f causam, dea vir uxorem aut uxorem possit dimittere virum: non tamen semper propter causam eandem, vel uxorem virum, vel vir dimittere potest uxorem, cum possit exceptione, vel replicatione legitima impediti. Sed nec affinitas, quae post contractam legitime & matrimonium inter virum & uxoremque contrahitur, ei debet officere, quae huiusmodi iniquitatis particeps non existit h, cum hoc iure non debeat sine sua culpa privari: quanquam à quadam predecessore nostro dicatur in simili casu fuisse distinctum, utrum incestus vel adulterium manifestum fuerit, an occultum: aliis afferentibus inter gradum proximum & remotum esse potius distinguendum.

[1] In hunc modum commendamus, quòd in his quae dubia reperta, vel dubia, eodem consilio ap. ut in eis de cetero ipsius auct. respondeat.]

CAP. VII.

Opus carnalis habitus cum puella spem amorem, dirimit matrimonium postea contractum cum consanguinea. h. d. secundum quosdam.

Idem Bisantionem. Archiepiscopo. Fratrem tuum: [1 & 7.] Divortii sententiam approbamus, quam in eum canonicè promulgasti, quoniam sibi postea copulare praesumpsit, cuius antea solummodo septennem contractis sponsalibus extraortodoxa libidine noluit poluisse.

[1] Super tribus capitulis sed. Apost. consulenti, ad cuius consilium etiam rebus dubis à consilio fidelibus recurrandum, si scriptis proponatur respondendum. In primo.]

CAP. VIII.

Affinitas contracta ex copula illicita, rumpit sponsalia procedentia ad praesens contractum matrimonium.

Trinitatis in obsequio Cod. b. Bald. in l. i. C. de prob. & l. in quibus. C. de acq. e. C. i. eod. tit. in 3. comp. d. Vid. cons. 1. de de reform. mar. ca. 2. e. prax. * Marti. 19. hanc. Luc. f. Vid. cons. 1. de de fac. mar. in princ. & in 3. g. legitimum. h. existat. i. Ca. 2. eod. tit. in 3. comp. d. f. de de q. 2. q. 2. art. 2. versic. quòd si obijciat.

Idem Episcopo Gerunden. Ex literis & fraternitatis tuae accepimus, quòd G. lazarum matrem puella, quam intra nobiles antos desponsaverat in uxorem, carnaliter sepe cognovit, & post carnali commixtione puellam tractavit adultam: [1 & 7.] Nos autem eadem viro poenitentiam injungi fecimus pro peccato: consul. t. respondens, quòd eis ab invicem separatis, mulier alteri viro non nubat, si postquam novus viri & matris delictum, ei non erubuit committeri. Vir etiam & mater mulieris nunquam debent ad alias nuptias convolare, sed semper continentiam servare tenentur, & enorme desistere delictum, quòd pro nefanda libidine contraxerunt, praesertim si circa personas huiusmodi de lapsu carnis minime timeatur.

[1] Unde ipsius viri anima providenti humiliter postulasti, & utrum mulier ad secundas nuptias eo vivente liceat convolare, cum hoc factum publicum & notorium habeatur.]

CAP. IX.

Idem quoad titulum dicit quod deest super prox.

Idem Archiepiscopo Magdeburgen. Veniens e ad Apostolicam sedem E. laicus nobis proposuit, quòd cum tempore infantiae suae quadam puellam se dacturum juraverit in uxorem, quam cito ad legitimum pervenisset aetatem: pater puella confessione huiusmodi fidei iuramentum obligatione hinc inde firmata, eum in propriam domum recepit, & nutritivum simul cum puella: deinde ex conversatione diuturna forori puella carnaliter se conjunxit: tandem amicorum suorum devotus instantia, quam juraverat in uxorem accepit: & nuptias celebratis, quando se illi oportunitas ingerebat, cognoscebat utramque. Verum licet in presentia tua super hoc fuerit acutus, convinci tamen non potuit, nec suum voluit confiteri delictum: nunc autem reverens ad cor, poenitens de commissis, salutis suae consilium requirit impendi. Cum igitur non tantum à malo, sed ab omni specie mali precipiat Apostolus d abstinere: mandamus, quatenus praedicto E. pro huiusmodi enormitatis excessu injuncta poenitentia competenti, consulas ei, monens illum salubriter, & inducens, ut de cetero abstineat ab utraque.]

CAP. X.

Affinitas superveniens non dissolvit matrimonium. Idem Archiepiscopo Strigonien.

Uxor fraternitatis e devotio postulat, utrum is, qui cum uxore legitime conjugis fornicatur, cum uxore postmodum commorari, & exigere debuit, ac solvere requisitus. Nos igitur respondemus, quòd uxor & à commixtione viri abstinere propter publicam honestatem, & in continentia maneat, donec vir viam universae carnis ingressus fuerit, diligentius est monenda. Quòd si forte commotioni parere recusans talis fuerit, ut de lapsu timeatur ipsius, vir eius poterit & debet eum Dei timore debium ei solvere conjugale, cum definitas post matrimonium inique contracta, illi nocere non debeat, quae iniquitatis particeps non existit.

CAP. XI.

Summatum est super capitulo proximo. Gregorius IX. Episcopo Pistorien. f.

Ordanz & mulieris petitio continebant, quòd I. laicus eum ipsa, qua nondum decimum aetatis suae annum compleverat, per verba de futuro contraxit, & ea

a Gerunden. al. Ferdinanden. al. Graden. b. l. 3. eod. tit. in 3. comp. vide Tabiensem in summa, verba sponsalia. 4. 9. in quarto modo. e. C. 4. eod. tit. in 3. comp. vide Gerard. q. dec. pa. 1. e. 3. non longe à principio. d. Truffi. e. C. 3. tit. de consangu. & affinitate in 3. comp. f. Pistoriensis. g. Vide quae citantur in ca. d. nobis, & e. fin. super de deffon. simp. pub.

intra ejusdem anni spaciū carnaliter cognita, matrem ipsius sibi matrimonialiter copulare, & ad damnatam commixtionis amplexus procedere non expavit: & infra. Quare prefata supplicavit, ut cum carnis stimulus resistere nequeat, sibi (ne jure suo sine sua propria culpa fraudetur,) providere salubriter dignemur. Ea propter mandamus, quatenus (si res ita le habet) utrumque ipsorum ad vivendam perpetuam continentiam atente moneas & inducas: & si ad eam induci nequeverint, memoratum I. (injuncta ei primus pro commisso incestu penitentia competenti) ut eidem cohabitare, & conjugale debitum reddat exactus, ecclesiastica censura compellas.

DE CONSANGVINITATE ET AFINITATE.
TITVLVS XIV.
CAP. I.

Separatur matrimonium contrahitum inter affines primi generis & quarti gradus.

Alexander III. Casterum Abbat. a

EXliteris tuis accepimus, quod cum quidam fecerit quendam viduam subarrasset, & carnaliter cognovisset: [1 & 7.] Tandem cum vir paratus esset eam in conspectu ecclesie subarrare, surrexitque duo proponentes, quod ille qui eam subarrare volebat, priorem virum quarto gradu consanguinitatis attingit, unus autem ita le audivisse juravit, alius noluit id juramento firmare: [2 & 7.] Nunc questio prima revisit, & juraverunt duo coram Archiepiscopo & Plumbarola, quod primus vir fuit superflui quinto consanguinitatis gradu conjunctus. Quocirca mandamus, quatenus utramque partem ante tuam presentiam convoces, & facias testes coram te jurare: [3 & 7.] Inquisituro diligentius veritate, si per testes circumspiceres omni exceptione majoris inveneris, quod primus vir superflitem quarto gradu consanguinitatis attingit, non differas divortii sententiam promulgare: & que enim (ut canones dicunt) abstinendum est a consanguineis & uxoris, ut propriis. Ceterum tuam prudentiam volumus non latere, quod non sunt cause matrimonii tractanda per quoslibet, sed per iudices discretos, qui potestatem habeant iudicandi, & statuta canonum non ignorent.

[1 Et cohabitasset cura ea per annum, Medwaldum virum mulieris traxit in causam, proponens, quod illam in potestate sua perstitit quasi fornicariam cognovisset: tunc vir & mulier quasi juramento firmaverunt, quod ab anno alter & plus in alterius copulam consenserat maritalem, & de cetero sicut vir & mulier habitarent in simul. Cum autem nec juramentum, nec fidem procurator habuit, exegit eam publice subarrari, quod.]

[2 Et ob hoc licet ille prefatum mulierem subarrare distulerit, minime tamen ab eius cohabitatione desistit. Processu vero temporis ad instantiam Medwaldi prefatus vir publice matrimonium celebravit, & postmodum seipse per annum eam uxore permansit.]

[3 Ad hoc inquiras a quibus & in quibus & quando didicerit, quod instantur. Si vero post mortem quefitionem didicerit, non est ad coram deo iam dictum matrimonium dissolventium, similiter nec si ab accusatoribus matrimonium didicerit.]

CAP. II.

Affinitas super veniens, de qua saltem constat per factam, fitetis sponſaba de futuro.
Urbanus III. Burdegalen. Archiepiscopo.

a Casterum al. Casterum. b C. a. end. tit. in i. comp. & post conc. Lat. sub Alexand. III. p. 6. c. 37. c Plumbada. d contrahit. e in 7. Codicibus manuscr. ita: a consanguine uxori & progre.

Super eo a, quod juvenem adfectu peccatis nubilem fide interposita deponit, quod carnaliter cum ea copulavit: & ille excipit dicens, se non carnaliter eam ducere, pro eo quod postquam peccatum carnaliter eandem, carnaliter propinquam ipsius cognovisset, t. t. respond. quod si manifestum est invenit, quod propinquam pradicte puellae, vel si non est manifestum fama tamen loci hoc habet, cum effectus matrimonii de futuro, idem ab ejus impetitione debet solvi.

CAP. III.

Si dispensatur cum aliquo, ut possit contrahere in eorum publicis prohibitis, requiritur quod uterque, contrahentium non possit a stipite, presertim si hoc habeat consuetudo.

Celestinus III.

Quod si dilectio, & infra. Quod si, utrum sit, a stipite per descendendum, hocam, seu vel primo gradu distat, possit ei, que ex altera parte per descendendum ab eodem stipite, secundo vel tertio gradu distat, matrimonialiter copulari, propter indagationem Apostolicę sedis legati, qua peremptoria est hinc inde terre illius in sexto gradu consanguinitatis fieri secundum regulam, qua dicitur: Quod quicquid distat a stipite, & a quolibet, per aliam lineam descendit ab eodem: cum tamen de consuetudine, & quod talis casus emerit, incola propter promissionem quendam conjunctos separent & impediant copulam. Nos itaque respondemus, quod indagationem illam esse intelligenda, quod uterque consanguinitatis a stipite sexto gradu. Si vero alter sextus vel septimus distat a stipite, alter autem secundo vel tertio gradu distat a stipite, unde in hac parte consanguinitatis multitudinem & observatam consanguinitatis quā aliud in diffinitionem & scandalum populi dampnum, quadam adhibita novitate.

CAP. IV.

Infideles conjuncti in gradu prohibito a lege canonica, non sponſura non separantur.
Innocentius III. Archiepiscopo & capitulo Teron. c.

DE a infidelibus ad fidem conversis, utrum si ante conversionem suam secundum legem veteris testamenti, circa gradus consanguinitatis a canone deservit conjuncti fuerint, separari debeant post baptismum. Nos duximus respondendum, quod matrimonium contrahitum, non est post baptismum in vacuum, sed cum a iudicis Dominus requiritur, si licetet carnis & quicunque causa dimittit, ipsi respondit: Quod si conjuncti, homo non separet: per hoc tamen est matrimonium inter eos.

CAP. V.

Consanguineus mariti cum consanguine uxoris licet inter eos hoc primo. In gradibus prohibitis non possunt contrahere, nisi, etiam si hoc habeat consuetudo, hoc Innocentius.

Idem Innocentius. c. Archiepiscopo. Quod si super his: [1 & 7.] Super eo quod, quod pater & filius, cum matre & filia, & duo conjuncti cum duobus cognatis, & uniuscuius & hęc omnia cum duobus fororibus contrahit matrimonium, & duximus respondendum, quod licet omnia contrahantur.

a C. a. end. tit. in i. comp. b C. a. in i. comp. c. 37. d. 1. e. 1. f. 1. g. 1. h. 1. i. 1. j. 1. k. 1. l. 1. m. 1. n. 1. o. 1. p. 1. q. 1. r. 1. s. 1. t. 1. u. 1. v. 1. w. 1. x. 1. y. 1. z. 1. aa. 1. ab. 1. ac. 1. ad. 1. ae. 1. af. 1. ag. 1. ah. 1. ai. 1. aj. 1. ak. 1. al. 1. am. 1. an. 1. ao. 1. ap. 1. aq. 1. ar. 1. as. 1. at. 1. au. 1. av. 1. aw. 1. ax. 1. ay. 1. az. 1. ba. 1. bb. 1. bc. 1. bd. 1. be. 1. bf. 1. bg. 1. bh. 1. bi. 1. bj. 1. bk. 1. bl. 1. bm. 1. bn. 1. bo. 1. bp. 1. bq. 1. br. 1. bs. 1. bt. 1. bu. 1. bv. 1. bw. 1. bx. 1. by. 1. bz. 1. ca. 1. cb. 1. cc. 1. cd. 1. ce. 1. cf. 1. cg. 1. ch. 1. ci. 1. cj. 1. ck. 1. cl. 1. cm. 1. cn. 1. co. 1. cp. 1. cq. 1. cr. 1. cs. 1. ct. 1. cu. 1. cv. 1. cw. 1. cx. 1. cy. 1. cz. 1. da. 1. db. 1. dc. 1. dd. 1. de. 1. df. 1. dg. 1. dh. 1. di. 1. dj. 1. dk. 1. dl. 1. dm. 1. dn. 1. do. 1. dp. 1. dq. 1. dr. 1. ds. 1. dt. 1. du. 1. dv. 1. dw. 1. dx. 1. dy. 1. dz. 1. ea. 1. eb. 1. ec. 1. ed. 1. ee. 1. ef. 1. eg. 1. eh. 1. ei. 1. ej. 1. ek. 1. el. 1. em. 1. en. 1. eo. 1. ep. 1. eq. 1. er. 1. es. 1. et. 1. eu. 1. ev. 1. ew. 1. ex. 1. ey. 1. ez. 1. fa. 1. fb. 1. fc. 1. fd. 1. fe. 1. ff. 1. fg. 1. fh. 1. fi. 1. fj. 1. fk. 1. fl. 1. fm. 1. fn. 1. fo. 1. fp. 1. fq. 1. fr. 1. fs. 1. ft. 1. fu. 1. fv. 1. fw. 1. fx. 1. fy. 1. fz. 1. ga. 1. gb. 1. gc. 1. gd. 1. ge. 1. gf. 1. gg. 1. gh. 1. gi. 1. gj. 1. gk. 1. gl. 1. gm. 1. gn. 1. go. 1. gp. 1. gq. 1. gr. 1. gs. 1. gt. 1. gu. 1. gv. 1. gw. 1. gx. 1. gy. 1. gz. 1. ha. 1. hb. 1. hc. 1. hd. 1. he. 1. hf. 1. hg. 1. hh. 1. hi. 1. hj. 1. hk. 1. hl. 1. hm. 1. hn. 1. ho. 1. hp. 1. hq. 1. hr. 1. hs. 1. ht. 1. hu. 1. hv. 1. hw. 1. hx. 1. hy. 1. hz. 1. ia. 1. ib. 1. ic. 1. id. 1. ie. 1. if. 1. ig. 1. ih. 1. ii. 1. ij. 1. ik. 1. il. 1. im. 1. in. 1. io. 1. ip. 1. iq. 1. ir. 1. is. 1. it. 1. iu. 1. iv. 1. iw. 1. ix. 1. iy. 1. iz. 1. ja. 1. jb. 1. jc. 1. jd. 1. je. 1. jf. 1. jg. 1. jh. 1. ji. 1. jj. 1. jk. 1. jl. 1. jm. 1. jn. 1. jo. 1. jp. 1. jq. 1. jr. 1. js. 1. jt. 1. ju. 1. jv. 1. jw. 1. jx. 1. jy. 1. jz. 1. ka. 1. kb. 1. kc. 1. kd. 1. ke. 1. kf. 1. kg. 1. kh. 1. ki. 1. kj. 1. kl. 1. km. 1. kn. 1. ko. 1. kp. 1. kq. 1. kr. 1. ks. 1. kt. 1. ku. 1. kv. 1. kw. 1. kx. 1. ky. 1. kz. 1. la. 1. lb. 1. lc. 1. ld. 1. le. 1. lf. 1. lg. 1. lh. 1. li. 1. lj. 1. lk. 1. ll. 1. lm. 1. ln. 1. lo. 1. lp. 1. lq. 1. lr. 1. ls. 1. lt. 1. lu. 1. lv. 1. lw. 1. lx. 1. ly. 1. lz. 1. ma. 1. mb. 1. mc. 1. md. 1. me. 1. mf. 1. mg. 1. mh. 1. mi. 1. mj. 1. mk. 1. ml. 1. mn. 1. mo. 1. mp. 1. mq. 1. mr. 1. ms. 1. mt. 1. mu. 1. mv. 1. mw. 1. mx. 1. my. 1. mz. 1. na. 1. nb. 1. nc. 1. nd. 1. ne. 1. nf. 1. ng. 1. nh. 1. ni. 1. nj. 1. nk. 1. nl. 1. nm. 1. nn. 1. no. 1. np. 1. nq. 1. nr. 1. ns. 1. nt. 1. nu. 1. nv. 1. nw. 1. nx. 1. ny. 1. nz, 1. oa. 1. ob. 1. oc. 1. od. 1. oe. 1. of. 1. og. 1. oh. 1. oi. 1. oj. 1. ok. 1. ol. 1. om. 1. on. 1. oo. 1. op. 1. oq. 1. or. 1. os. 1. ot. 1. ou. 1. ov. 1. ow. 1. ox. 1. oy. 1. oz, 1. pa. 1. pb. 1. pc. 1. pd. 1. pe. 1. pf. 1. pg. 1. ph. 1. pi. 1. pj. 1. pk. 1. pl. 1. pm. 1. pn. 1. po. 1. pp. 1. pq. 1. pr. 1. ps. 1. pt. 1. pu. 1. pv. 1. pw. 1. px. 1. py. 1. pz, 1. qa. 1. qb. 1. qc. 1. qd. 1. qe. 1. qf. 1. qg. 1. qh. 1. qi. 1. qj. 1. qk. 1. ql. 1. qm. 1. qn. 1. qo. 1. qp. 1. qq. 1. qr. 1. qs. 1. qt. 1. qu. 1. qv. 1. qw. 1. qx. 1. qy. 1. qz, 1. ra. 1. rb. 1. rc. 1. rd. 1. re. 1. rf. 1. rg. 1. rh. 1. ri. 1. rj. 1. rk. 1. rl. 1. rm. 1. rn. 1. ro. 1. rp. 1. rq. 1. rr. 1. rs. 1. rt. 1. ru. 1. rv. 1. rw. 1. rx. 1. ry. 1. rz, 1. sa. 1. sb. 1. sc. 1. sd. 1. se. 1. sf. 1. sg. 1. sh. 1. si. 1. sj. 1. sk. 1. sl. 1. sm. 1. sn. 1. so. 1. sp. 1. sq. 1. sr. 1. ss. 1. st. 1. su. 1. sv. 1. sw. 1. sx. 1. sy. 1. sz, 1. ta. 1. tb. 1. tc. 1. td. 1. te. 1. tf. 1. tg. 1. th. 1. ti. 1. tj. 1. tk. 1. tl. 1. tm. 1. tn. 1. to. 1. tp. 1. tq. 1. tr. 1. ts. 1. tt. 1. tu. 1. tv. 1. tw. 1. tx. 1. ty. 1. tz, 1. ua. 1. ub. 1. uc. 1. ud. 1. ue. 1. uf. 1. ug. 1. uh. 1. ui. 1. uj. 1. uk. 1. ul. 1. um. 1. un. 1. uo. 1. up. 1. uq. 1. ur. 1. us. 1. ut. 1. uu. 1. uv. 1. uw. 1. ux. 1. uy. 1. uz, 1. va. 1. vb. 1. vc. 1. vd. 1. ve. 1. vf. 1. vg. 1. vh. 1. vi. 1. vj. 1. vk. 1. vl. 1. vm. 1. vn. 1. vo. 1. vp. 1. vq. 1. vr. 1. vs. 1. vt. 1. vu. 1. vv. 1. vw. 1. vx. 1. vy. 1. vz, 1. wa. 1. wb. 1. wc. 1. wd. 1. we. 1. wf. 1. wg. 1. wh. 1. wi. 1. wj. 1. wk. 1. wl. 1. wm. 1. wn. 1. wo. 1. wp. 1. wq. 1. wr. 1. ws. 1. wt. 1. wu. 1. wv. 1. ww. 1. wx. 1. wy. 1. wz, 1. xa. 1. xb. 1. xc. 1. xd. 1. xe. 1. xf. 1. xg. 1. xh. 1. xi. 1. xj. 1. xk. 1. xl. 1. xm. 1. xn. 1. xo. 1. xp. 1. xq. 1. xr. 1. xs. 1. xt. 1. xu. 1. xv. 1. xw. 1. xx. 1. xy. 1. xz, 1. ya. 1. yb. 1. yc. 1. yd. 1. ye. 1. yf. 1. yg. 1. yh. 1. yi. 1. yj. 1. yk. 1. yl. 1. ym. 1. yn. 1. yo. 1. yp. 1. yq. 1. yr. 1. ys. 1. yt. 1. yu. 1. yv. 1. yw. 1. yx. 1. yy. 1. yz, 1. za. 1. zb. 1. zc. 1. zd. 1. ze. 1. zf. 1. zg. 1. zh. 1. zi. 1. zj. 1. zk. 1. zl. 1. zm. 1. zn. 1. zo. 1. zp. 1. zq. 1. zr. 1. zs. 1. zt. 1. zu. 1. zv. 1. zw. 1. zx. 1. zy. 1. zz.

per viri affines uxoris, & cognati uxoris
 inter consanguineos tantum uxoris & vi-
 ri, ex eorundem, scilicet viri & uxoris conjugio, nulla
 potius affinitas est contracta, propter quam inter eos ma-
 trimonium debeat impediri. Ne autem e intra gradus
 prohibitos matrimonium contrahatur debeat publice im-
 pedire, & persumptos ecclesiastica districtione punire,
 non obstantem consuetudine, qua dicenda est potius cor-
 rupta.

*Articulus, qui tibi aliquam dubitationem inducant, no-
 tandum est, quod si quis in Domino laudibus commendatus, & pa-
 tris suum tanquam gratiam amorem respondens. Significat siquidem
 non quod in dicit, tuus pater & filius, & matrem & filiam, duo
 reges duas cognatas, avoculus & nepos duas sorores ducunt in
 conjugium, & maritus & uxor simul baptizant puerum alienum.
 Quam patrem tua dicit, infra tertium, & spiritum gradum
 in conjugio se contingentes ad inuicem matrimonium contra-
 hant, hoc suo locum de antiqua consuetudine afferentes.]*

CAP. VI.

Non videt dispensatio obtemperare a Papa super matrimonio inter
 consanguineos contracto, si ubi causa, falsa, si expressa, nisi postea tem-
 pore infirmo, h. d. secundum verum & commensuratum intelli-
 gitur.

Idem.

Quia circa: & infra. Porro de nobis viro N. pro
 causa dispensatione, indulgentia scilicet remanendi
 cum ea, qua ipsum quinto consanguinitatis gradu con-
 iugii, a sed Apostoli obtinenda, falsa nobis causa fuerat al-
 legata, proles videlicet. Cum tamen ante dispensationem
 obtinendam unica filia, quam habebat, viam fuerit uni-
 versis carnis ingressa, prout tunc consultatio continebat:
 dispensatione poterit, ut remaneant in copula sic contracta,
 cum ex separatione (sicut adferis) grave videas scandala
 imminuere.

CAP. VII.

Idem, qui de consanguinitate deponens, computationem debent a
 fratre, vel germano incipere.

Idem.

Testis: dicit fraternitas consulendos, utrum illo-
 rum sufficiat testimonium ad matrimonium diri-
 mendum, qui consanguinitatis gradibus ab avunculo &
 nepote, videlicet et fratris filio, vel fororis incompert com-
 putare? Nos igitur inquisi. t. r. quod cum conjugium
 nullatenus favoris obineat, testes, qui ad divortium cele-
 brandum producti consanguinitatis gradus computant, a
 fratre debent incipere, id est, a parentibus vel germanis,
 de se per ordinem distinguere gradus, nominibus pro-
 priis vel equipollentibus iudicis designando personas;
 prout cum supra testimonium perhibeat de auditu:
 quod quia in iure est validum, non est in articulo huius-
 modi aliquid laxanda facultas: quum qua ratione com-
 putationem incipent a secundo, eadem ab ulterioribus
 incipient.

CAP. VIII.

In fratre & tercio affinitate genere tollitur prohibitio, qua
 inter eos in matrimonio contrahendo. Similiter tollitur prohibitio
 in fratre supra ex secundo nuptia, qua olim non poterat
 contrahi cum cognatione prioris viri. Et prohibitio conjugii ul-
 tra quartum, consanguinitatis & affinitatis gradum non ex-

*a. Vide Caus. Iud. ff. de reser. matr. can. 6. b. Quan-
 tum ad contrahendum vel non intra gradus prohibitos attinet, vide
 de hoc in dicitur, c. 1. c. 2. c. 3. c. 4. c. 5. c. 6. c. 7. c. 8. c. 9. c. 10. c. 11. c. 12. c. 13. c. 14. c. 15. c. 16. c. 17. c. 18. c. 19. c. 20. c. 21. c. 22. c. 23. c. 24. c. 25. c. 26. c. 27. c. 28. c. 29. c. 30. c. 31. c. 32. c. 33. c. 34. c. 35. c. 36. c. 37. c. 38. c. 39. c. 40. c. 41. c. 42. c. 43. c. 44. c. 45. c. 46. c. 47. c. 48. c. 49. c. 50. c. 51. c. 52. c. 53. c. 54. c. 55. c. 56. c. 57. c. 58. c. 59. c. 60. c. 61. c. 62. c. 63. c. 64. c. 65. c. 66. c. 67. c. 68. c. 69. c. 70. c. 71. c. 72. c. 73. c. 74. c. 75. c. 76. c. 77. c. 78. c. 79. c. 80. c. 81. c. 82. c. 83. c. 84. c. 85. c. 86. c. 87. c. 88. c. 89. c. 90. c. 91. c. 92. c. 93. c. 94. c. 95. c. 96. c. 97. c. 98. c. 99. c. 100. c. 101. c. 102. c. 103. c. 104. c. 105. c. 106. c. 107. c. 108. c. 109. c. 110. c. 111. c. 112. c. 113. c. 114. c. 115. c. 116. c. 117. c. 118. c. 119. c. 120. c. 121. c. 122. c. 123. c. 124. c. 125. c. 126. c. 127. c. 128. c. 129. c. 130. c. 131. c. 132. c. 133. c. 134. c. 135. c. 136. c. 137. c. 138. c. 139. c. 140. c. 141. c. 142. c. 143. c. 144. c. 145. c. 146. c. 147. c. 148. c. 149. c. 150. c. 151. c. 152. c. 153. c. 154. c. 155. c. 156. c. 157. c. 158. c. 159. c. 160. c. 161. c. 162. c. 163. c. 164. c. 165. c. 166. c. 167. c. 168. c. 169. c. 170. c. 171. c. 172. c. 173. c. 174. c. 175. c. 176. c. 177. c. 178. c. 179. c. 180. c. 181. c. 182. c. 183. c. 184. c. 185. c. 186. c. 187. c. 188. c. 189. c. 190. c. 191. c. 192. c. 193. c. 194. c. 195. c. 196. c. 197. c. 198. c. 199. c. 200. c. 201. c. 202. c. 203. c. 204. c. 205. c. 206. c. 207. c. 208. c. 209. c. 210. c. 211. c. 212. c. 213. c. 214. c. 215. c. 216. c. 217. c. 218. c. 219. c. 220. c. 221. c. 222. c. 223. c. 224. c. 225. c. 226. c. 227. c. 228. c. 229. c. 230. c. 231. c. 232. c. 233. c. 234. c. 235. c. 236. c. 237. c. 238. c. 239. c. 240. c. 241. c. 242. c. 243. c. 244. c. 245. c. 246. c. 247. c. 248. c. 249. c. 250. c. 251. c. 252. c. 253. c. 254. c. 255. c. 256. c. 257. c. 258. c. 259. c. 260. c. 261. c. 262. c. 263. c. 264. c. 265. c. 266. c. 267. c. 268. c. 269. c. 270. c. 271. c. 272. c. 273. c. 274. c. 275. c. 276. c. 277. c. 278. c. 279. c. 280. c. 281. c. 282. c. 283. c. 284. c. 285. c. 286. c. 287. c. 288. c. 289. c. 290. c. 291. c. 292. c. 293. c. 294. c. 295. c. 296. c. 297. c. 298. c. 299. c. 300. c. 301. c. 302. c. 303. c. 304. c. 305. c. 306. c. 307. c. 308. c. 309. c. 310. c. 311. c. 312. c. 313. c. 314. c. 315. c. 316. c. 317. c. 318. c. 319. c. 320. c. 321. c. 322. c. 323. c. 324. c. 325. c. 326. c. 327. c. 328. c. 329. c. 330. c. 331. c. 332. c. 333. c. 334. c. 335. c. 336. c. 337. c. 338. c. 339. c. 340. c. 341. c. 342. c. 343. c. 344. c. 345. c. 346. c. 347. c. 348. c. 349. c. 350. c. 351. c. 352. c. 353. c. 354. c. 355. c. 356. c. 357. c. 358. c. 359. c. 360. c. 361. c. 362. c. 363. c. 364. c. 365. c. 366. c. 367. c. 368. c. 369. c. 370. c. 371. c. 372. c. 373. c. 374. c. 375. c. 376. c. 377. c. 378. c. 379. c. 380. c. 381. c. 382. c. 383. c. 384. c. 385. c. 386. c. 387. c. 388. c. 389. c. 390. c. 391. c. 392. c. 393. c. 394. c. 395. c. 396. c. 397. c. 398. c. 399. c. 400. c. 401. c. 402. c. 403. c. 404. c. 405. c. 406. c. 407. c. 408. c. 409. c. 410. c. 411. c. 412. c. 413. c. 414. c. 415. c. 416. c. 417. c. 418. c. 419. c. 420. c. 421. c. 422. c. 423. c. 424. c. 425. c. 426. c. 427. c. 428. c. 429. c. 430. c. 431. c. 432. c. 433. c. 434. c. 435. c. 436. c. 437. c. 438. c. 439. c. 440. c. 441. c. 442. c. 443. c. 444. c. 445. c. 446. c. 447. c. 448. c. 449. c. 450. c. 451. c. 452. c. 453. c. 454. c. 455. c. 456. c. 457. c. 458. c. 459. c. 460. c. 461. c. 462. c. 463. c. 464. c. 465. c. 466. c. 467. c. 468. c. 469. c. 470. c. 471. c. 472. c. 473. c. 474. c. 475. c. 476. c. 477. c. 478. c. 479. c. 480. c. 481. c. 482. c. 483. c. 484. c. 485. c. 486. c. 487. c. 488. c. 489. c. 490. c. 491. c. 492. c. 493. c. 494. c. 495. c. 496. c. 497. c. 498. c. 499. c. 500. c. 501. c. 502. c. 503. c. 504. c. 505. c. 506. c. 507. c. 508. c. 509. c. 510. c. 511. c. 512. c. 513. c. 514. c. 515. c. 516. c. 517. c. 518. c. 519. c. 520. c. 521. c. 522. c. 523. c. 524. c. 525. c. 526. c. 527. c. 528. c. 529. c. 530. c. 531. c. 532. c. 533. c. 534. c. 535. c. 536. c. 537. c. 538. c. 539. c. 540. c. 541. c. 542. c. 543. c. 544. c. 545. c. 546. c. 547. c. 548. c. 549. c. 550. c. 551. c. 552. c. 553. c. 554. c. 555. c. 556. c. 557. c. 558. c. 559. c. 560. c. 561. c. 562. c. 563. c. 564. c. 565. c. 566. c. 567. c. 568. c. 569. c. 570. c. 571. c. 572. c. 573. c. 574. c. 575. c. 576. c. 577. c. 578. c. 579. c. 580. c. 581. c. 582. c. 583. c. 584. c. 585. c. 586. c. 587. c. 588. c. 589. c. 590. c. 591. c. 592. c. 593. c. 594. c. 595. c. 596. c. 597. c. 598. c. 599. c. 600. c. 601. c. 602. c. 603. c. 604. c. 605. c. 606. c. 607. c. 608. c. 609. c. 610. c. 611. c. 612. c. 613. c. 614. c. 615. c. 616. c. 617. c. 618. c. 619. c. 620. c. 621. c. 622. c. 623. c. 624. c. 625. c. 626. c. 627. c. 628. c. 629. c. 630. c. 631. c. 632. c. 633. c. 634. c. 635. c. 636. c. 637. c. 638. c. 639. c. 640. c. 641. c. 642. c. 643. c. 644. c. 645. c. 646. c. 647. c. 648. c. 649. c. 650. c. 651. c. 652. c. 653. c. 654. c. 655. c. 656. c. 657. c. 658. c. 659. c. 660. c. 661. c. 662. c. 663. c. 664. c. 665. c. 666. c. 667. c. 668. c. 669. c. 670. c. 671. c. 672. c. 673. c. 674. c. 675. c. 676. c. 677. c. 678. c. 679. c. 680. c. 681. c. 682. c. 683. c. 684. c. 685. c. 686. c. 687. c. 688. c. 689. c. 690. c. 691. c. 692. c. 693. c. 694. c. 695. c. 696. c. 697. c. 698. c. 699. c. 700. c. 701. c. 702. c. 703. c. 704. c. 705. c. 706. c. 707. c. 708. c. 709. c. 710. c. 711. c. 712. c. 713. c. 714. c. 715. c. 716. c. 717. c. 718. c. 719. c. 720. c. 721. c. 722. c. 723. c. 724. c. 725. c. 726. c. 727. c. 728. c. 729. c. 730. c. 731. c. 732. c. 733. c. 734. c. 735. c. 736. c. 737. c. 738. c. 739. c. 740. c. 741. c. 742. c. 743. c. 744. c. 745. c. 746. c. 747. c. 748. c. 749. c. 750. c. 751. c. 752. c. 753. c. 754. c. 755. c. 756. c. 757. c. 758. c. 759. c. 760. c. 761. c. 762. c. 763. c. 764. c. 765. c. 766. c. 767. c. 768. c. 769. c. 770. c. 771. c. 772. c. 773. c. 774. c. 775. c. 776. c. 777. c. 778. c. 779. c. 780. c. 781. c. 782. c. 783. c. 784. c. 785. c. 786. c. 787. c. 788. c. 789. c. 790. c. 791. c. 792. c. 793. c. 794. c. 795. c. 796. c. 797. c. 798. c. 799. c. 800. c. 801. c. 802. c. 803. c. 804. c. 805. c. 806. c. 807. c. 808. c. 809. c. 810. c. 811. c. 812. c. 813. c. 814. c. 815. c. 816. c. 817. c. 818. c. 819. c. 820. c. 821. c. 822. c. 823. c. 824. c. 825. c. 826. c. 827. c. 828. c. 829. c. 830. c. 831. c. 832. c. 833. c. 834. c. 835. c. 836. c. 837. c. 838. c. 839. c. 840. c. 841. c. 842. c. 843. c. 844. c. 845. c. 846. c. 847. c. 848. c. 849. c. 850. c. 851. c. 852. c. 853. c. 854. c. 855. c. 856. c. 857. c. 858. c. 859. c. 860. c. 861. c. 862. c. 863. c. 864. c. 865. c. 866. c. 867. c. 868. c. 869. c. 870. c. 871. c. 872. c. 873. c. 874. c. 875. c. 876. c. 877. c. 878. c. 879. c. 880. c. 881. c. 882. c. 883. c. 884. c. 885. c. 886. c. 887. c. 888. c. 889. c. 890. c. 891. c. 892. c. 893. c. 894. c. 895. c. 896. c. 897. c. 898. c. 899. c. 900. c. 901. c. 902. c. 903. c. 904. c. 905. c. 906. c. 907. c. 908. c. 909. c. 910. c. 911. c. 912. c. 913. c. 914. c. 915. c. 916. c. 917. c. 918. c. 919. c. 920. c. 921. c. 922. c. 923. c. 924. c. 925. c. 926. c. 927. c. 928. c. 929. c. 930. c. 931. c. 932. c. 933. c. 934. c. 935. c. 936. c. 937. c. 938. c. 939. c. 940. c. 941. c. 942. c. 943. c. 944. c. 945. c. 946. c. 947. c. 948. c. 949. c. 950. c. 951. c. 952. c. 953. c. 954. c. 955. c. 956. c. 957. c. 958. c. 959. c. 960. c. 961. c. 962. c. 963. c. 964. c. 965. c. 966. c. 967. c. 968. c. 969. c. 970. c. 971. c. 972. c. 973. c. 974. c. 975. c. 976. c. 977. c. 978. c. 979. c. 980. c. 981. c. 982. c. 983. c. 984. c. 985. c. 986. c. 987. c. 988. c. 989. c. 990. c. 991. c. 992. c. 993. c. 994. c. 995. c. 996. c. 997. c. 998. c. 999. c. 1000. c. 1001. c. 1002. c. 1003. c. 1004. c. 1005. c. 1006. c. 1007. c. 1008. c. 1009. c. 1010. c. 1011. c. 1012. c. 1013. c. 1014. c. 1015. c. 1016. c. 1017. c. 1018. c. 1019. c. 1020. c. 1021. c. 1022. c. 1023. c. 1024. c. 1025. c. 1026. c. 1027. c. 1028. c. 1029. c. 1030. c. 1031. c. 1032. c. 1033. c. 1034. c. 1035. c. 1036. c. 1037. c. 1038. c. 1039. c. 1040. c. 1041. c. 1042. c. 1043. c. 1044. c. 1045. c. 1046. c. 1047. c. 1048. c. 1049. c. 1050. c. 1051. c. 1052. c. 1053. c. 1054. c. 1055. c. 1056. c. 1057. c. 1058. c. 1059. c. 1060. c. 1061. c. 1062. c. 1063. c. 1064. c. 1065. c. 1066. c. 1067. c. 1068. c. 1069. c. 1070. c. 1071. c. 1072. c. 1073. c. 1074. c. 1075. c. 1076. c. 1077. c. 1078. c. 1079. c. 1080. c. 1081. c. 1082. c. 1083. c. 1084. c. 1085. c. 1086. c. 1087. c. 1088. c. 1089. c. 1090. c. 1091. c. 1092. c. 1093. c. 1094. c. 1095. c. 1096. c. 1097. c. 1098. c. 1099. c. 1100. c. 1101. c. 1102. c. 1103. c. 1104. c. 1105. c. 1106. c. 1107. c. 1108. c. 1109. c. 1110. c. 1111. c. 1112. c. 1113. c. 1114. c. 1115. c. 1116. c. 1117. c. 1118. c. 1119. c. 1120. c. 1121. c. 1122. c. 1123. c. 1124. c. 1125. c. 1126. c. 1127. c. 1128. c. 1129. c. 1130. c. 1131. c. 1132. c. 1133. c. 1134. c. 1135. c. 1136. c. 1137. c. 1138. c. 1139. c. 1140. c. 1141. c. 1142. c. 1143. c. 1144. c. 1145. c. 1146. c. 1147. c. 1148. c. 1149. c. 1150. c. 1151. c. 1152. c. 1153. c. 1154. c. 1155. c. 1156. c. 1157. c. 1158. c. 1159. c. 1160. c. 1161. c. 1162. c. 1163. c. 1164. c. 1165. c. 1166. c. 1167. c. 1168. c. 1169. c. 1170. c. 1171. c. 1172. c. 1173. c. 1174. c. 1175. c. 1176. c. 1177. c. 1178. c. 1179. c. 1180. c. 1181. c. 1182. c. 1183. c. 1184. c. 1185. c. 1186. c. 1187. c. 1188. c. 1189. c. 1190. c. 1191. c. 1192. c. 1193. c. 1194. c. 1195. c. 1196. c. 1197. c. 1198. c. 1199. c. 1200. c. 1201. c. 1202. c. 1203. c. 1204. c. 1205. c. 1206. c. 1207. c. 1208. c. 1209. c. 1210. c. 1211. c. 1212. c. 1213. c. 1214. c. 1215. c. 1216. c. 1217. c. 1218. c. 1219. c. 1220. c. 1221. c. 1222. c. 1223. c. 1224. c. 1225. c. 1226. c. 1227. c. 1228. c. 1229. c. 1230. c. 1231. c. 1232. c. 1233. c. 1234. c. 1235. c. 1236. c. 1237. c. 1238. c. 1239. c. 1240. c. 1241. c. 1242. c. 1243. c. 1244. c. 1245. c. 1246. c. 1247. c. 1248. c. 1249. c. 1250. c. 1251. c. 1252. c. 1253. c. 1254. c. 1255. c. 1256. c. 1257. c. 1258. c. 1259. c. 1260. c. 1261. c. 1262. c. 1263. c. 1264. c. 1265. c. 1266. c. 1267. c. 1268. c. 1269. c. 1270. c. 1271. c. 1272. c. 1273. c. 1274. c. 1275. c. 1276. c. 1277. c. 1278. c. 1279. c. 1280. c. 1281. c. 1282. c. 1283. c. 1284. c. 1285. c. 1286. c. 1287. c. 1288. c. 1289. c. 1290. c. 1291. c. 1292. c. 1293. c. 1294. c. 1295. c. 1296. c. 1297. c. 1298. c. 1299. c. 1300. c. 1301. c. 1302. c. 1303. c. 1304. c. 1305. c. 1306. c. 1307. c. 1308. c. 1309. c. 1310. c. 1311. c. 1312. c. 1313. c. 1314. c. 1315. c. 1316. c. 1317. c. 1318. c. 1319. c. 1320. c. 1321. c. 1322. c. 1323. c. 1324. c. 1325. c. 1326. c. 1327. c. 1328. c. 1329. c. 1330. c. 1331. c. 1332. c. 1333. c. 1334. c. 1335. c. 1336. c. 1337. c. 1338. c. 1339. c. 1340. c. 1341. c. 1342. c. 1343. c. 1344. c. 1345. c. 1346. c. 1347. c. 1348. c. 1349. c. 1350. c. 1351. c. 1352. c. 1353. c. 1354. c. 1355. c. 1356. c. 1357. c. 1358. c. 1359. c. 1360. c. 1361. c. 1362. c. 1363. c. 1364. c. 1365. c. 1366. c. 1367. c. 1368. c. 1369. c. 1370. c. 1371. c. 1372. c. 1373. c. 1374. c. 1375. c. 1376. c. 1377. c. 1378. c. 1379. c. 1380. c. 1381. c. 1382. c. 1383. c. 1384. c. 1385. c. 1386. c. 1387. c. 1388. c. 1389. c. 1390. c. 1391. c. 1392. c. 1393. c. 1394. c. 1395. c. 1396. c. 1397. c. 1398. c. 1399. c. 1400. c. 1401. c. 1402. c. 1403. c. 1404. c. 1405. c. 1406. c. 1407. c. 1408. c. 1409. c. 1410. c. 1411. c. 1412. c. 1413. c. 1414. c. 1415. c. 1416. c. 1417. c. 1418. c. 1419. c. 1420. c. 1421. c. 1422. c. 1423. c. 1424. c. 1425. c. 1426. c. 1427. c. 1428. c. 1429. c. 1430. c. 1431. c. 1432. c. 1433. c. 1434. c. 1435. c. 1436. c. 1437. c. 1438. c. 1439. c. 1440. c. 1441. c. 1442. c. 1443. c. 1444. c. 1445. c. 1446. c. 1447. c. 1448. c. 1449. c. 1450. c. 1451. c. 1452. c. 1453. c. 1454. c. 1455. c. 1456. c. 1457. c. 1458. c. 1459. c. 1460. c. 1461. c. 1462. c. 1463. c. 1464. c. 1465. c. 1466. c. 1467. c. 1468. c. 1469. c. 1470. c.*

atque ad religionem transferit, ut promissit, an contra
 punitur, si in domo remanserit, & qualiter
 de illis fecerit referat, utrum videlicet artificio me-
 ditatus an coactivus, seu alio quolibet modo: nostamen
 per se attendentes, quod impedimentum illud non
 erat perpetuum, quod praeter divinum miraculum per o-
 pus humanum abique corporali periculo ponit remo-
 veri: sententiam divortii per errorem licet probabilem
 non esse prolatam, cum pateat ex post facto, quod i-
 mpossibile erat illi, cujus simili commissit, & de-
 bet inter ipsam & primum virum dicimus matrimo-
 nium existit: quare inteream & praefatum Guil. matrimo-
 nium non esse censuimus, eosque precipimus abinvicem
 separari. Et si praedicta mulier ad religionem trans-
 ferri fecerit, & promissit primus vir, qui non cog-
 nitus eandem, cum ea remaneret, cum qua postmodum
 decessit, matrimonium contraxit: alioquin ea dimissa, debet
 ad illam redire, cum qua primo contraxit, nisi se voto
 illi confirmaverit ad continentiam observandam, &
 ad illam redire per hoc cum praefato Guil. fornicata fuisse,
 ut nisi se fornicario modo alii viro misererit, ut prius
 intererat fornicationis, ejus velit consortium declina-
 re: nisi tantum simplici verbo se promissit continen-
 tiam servaturam, & postea in conspectu ecclesiae nuptis
 intererat Guillel. quamvis articulus iste dubitabilis e-
 rit, prolixi non debet, quod fornicaretur cum illo, sed
 ad modo debet cum illo aliquatenus remanere. Per
 hoc & auctoritatem illam non veris esse solutam, qua
 quatuor, utrum ea, quae ad hoc acta est, ut nulli possit
 carnaliter committere, nisi per incisionem, aut alio simi-
 li modo d. violentia inferatur, non solummodo levis, sed
 gravissimum periculum, ut ex ea mortis periculum timeatur, ad
 matrimonium contrahendum debet idonea perhiberi.
 Si autem illi, qui viro cui nupsit, ad hoc acta est, ut nun-
 quam ab eo recedat de foris: si ab eo sit per iudicium ec-
 clesiae separata, & nubitaliter, cui acta non sit, & per
 intercessionem suam secunda reddatur etiam apta primo: ut-
 rum ad eam redire debeat, cum quo prius fecerit inierat
 conjugale. De talibus autem non est facile iudicandum:
 quam tale iudicium pendeat ex futuro.

CAP. VII.

Quatuor virum, cui cohabitavit per triennium, non ba-
 betur putari carnis, eis hoc iuramentum cum septima manu
 propugnatum, matrimonium separatur. h. d. in eodem veris
 tunc.

Honorius III.

De re vellet nobis transmissit continerent, quod
 cum causa matrimonii que inter M. Mulierem & A.
 virum vertitur, voluit fuisse ab I. Papa praedecesso-
 rum commissi: dicta M. proposuit, quod cum octo
 annis clauso A. fuisse matrimonialiter copulata, &
 illa cum cohabitasset eidem, adhuc integra permanserat,
 eo quod praedictus vir eius non habebat potentiam co-
 gniti: quare petebat divorcium celebrari praedictus
 vir A. fitebatur, quod illam nunquam cognoverat:
 prout se habere potentiam cognoscendi alias adfere-
 bat. Vos vero, ne id confiterentur in fraudem, a matro-
 nis bonae opinionis, fide dignis, ac expertis in opere nu-
 ptialibus, dictam fecistis inspicere mulierem: quae perhibue-
 rat testimonium ipsam adhuc virginem permanere.
 Postmodum per Presbyterum, de cuius parocchia vir ex-

ivit, fecistis inquiri, utrum ipse aliquam cognovisset: nec
 per inquisitionem ipsam vobis constare potuit, aliquam
 esse carnaliter cognitam ab eodem. Muliere autem re-
 quiritur divorcium, & dicente, quod mater esse volebat,
 & filios procreare, proponente vero viro, quod paratus
 erat stare consilio ecclesiae, in iuxta illis eidem, ut agerent
 poenitentiam de commissis, & sic forte placet Deo
 qui matrimonii fuit institutor & auctor, ut opus matri-
 monii consummarent: qui post plures terminos ad ve-
 stram reverentiam presentiam, confusa voce dixerunt, quod
 non poterant carnaliter committere. Quocirca manda-
 mus, quatenus si ita est, & consiterit vobis praefatum vi-
 rum & mulierem, intra praedictos octo annos, per conti-
 num triennium insimul habitasse: ipsi cum septima
 propinquorum manu firmantibus iuramento, se commi-
 sisse carnaliter nequivisse, proferatis divortii sententiam
 inter eos.

DE MATRIMONIO CONTRACTO CONTRA INTERDICTUM ECCLESIAE.

TITVLVS XVI. CAP. I.

Matrimonium contra interdictionem ecclesiae, vel iudicis factum
 seu contractum, propter hoc solum non dirimitur: impositur ta-
 men poenitentia se contrahentibus, & separatur, donec cognoscatur
 de causa interdicti. h. d. in effectu votis istiusmodi.

Alexander III. Paduan. Episcopus.

Inter h. quas tua nobis fraternitas destinavit, ex-
 pressè declaravi, quod cum quidam forem furtim
 iam nobilem cuidam se daturum in uxorem ea
 praesente & consentiente, praefato iuramento firmasset &
 illa non post multos dies dona & munera viri secundum
 morem terrae spontè suscipiens, ipsum tanquam proprium
 virum sapè amplexata fuisset: tandem mortuo fratre,
 à proprio viro sui fratre se desponsari permisit, & quod ab
 illo e cognita fuisset, mendaciter adferebat. Cumque
 ei prohibuisset publice, ne cui illorum, vel alicui de se
 copularet, ipsa spretis monitis tuis, alii nubere non ex-
 pavidemum cum muliere praecipisset, ut ad domum ma-
 tris rediret, ipsa nostram audientiam appellavit: [1 & 7.]
 Mandamus, quatenus si est ita, praefatam mulierem
 (ne mandatum tuum contempibile videatur) ad domum
 matris redire compellas, & imposita sibi de tanto excessu
 poenitentia condigna, postquam in domo materna per
 mensem steterit, ad tertium reverti permittas.

[1 Verum quoniam sollicitudinis nostrae incumbit excessus &
 enormitates aliorum corrigere, & ad modum & formam rectitudi-
 nis revocare: f. p. a. s.]

CAP. II.

Sponsalia de futuro cum una etiam contra interdictionem ecclesiae
 contracta, non habent dirimere matrimonium postea contractum
 cum alia.

Idem Vigorian. & Baran. Episcopi. e.

Ex literis f. Cantuarien. Archiepiscopi ad nos perve-
 nit, quod cum G. de sancto Leonegario M. filium suum
 absentem, cuidam R. nomine desponsasset: [1 & 7.] Postea
 orta suspitione, quod praefatus R. ad alia desideraret
 vota transire, ad examen fuit dicti Archiepiscopi causa
 perlata: qui sub anathematis interminatione prohibuit,
 ne antequam de praescripto negotio plene constaret, vir

a In uno Vaticano: s. ferè placet Deo, qui matrimonii fias
 institutor & auctor, opus matrimonii consummarent, & c. b Cz.
 eod. tit. in r. comp. c. ab eod. d. al. sed in antiquis, alicui
 e Vigorian. & Baran. Vigorian. & B. sed ferè in om. manuscr.
 Vigorian. & Baran. f. C. eod. tit. in r. comp.

ad secunda vota transire: sed ipse prescripta prohibitione contempta, filiam G. in facie ecclesie sibi solemniter copulavit uxorem: [2 & 7.] Cum Archiepiscopus vellet de matrimonio primo cognoscere, dicta M. appellationis vocem emisit: cuius appellationi Archiepiscopus deservens, eidem sub excommunicationis interminatione districtius interdixit, ne cui nuberet, donec causa ipsa finem debitum sortiretur: ipsa tamen de remedio appellationis confusa, cuidam alii G. nomine nupsit: [3 & 7.] Mandamus, quatenus si nihil confiteris, quod impediatur, preter consensum de futuro, qui inter preteritos A. R. & M. adseritur: prececessisse, secundum matrimonium inviolabiliter observanda sublato appellationis officio iudicetur. Licet enim contra interdictum ecclesie ad secunda vota transire non debuerit, non est tamen conveniens, ut ob id solum sacramentum conjugii dissolvatur: alia & tamen peccantia eis debet imponi, quia contra prohibitionem ecclesie hoc fecerunt.

[1. Post modicum tempus quibusdam ipsius mulieris consanguinis procuratoribus, memoratis R. cum ea presente verba presentis temporis contraxit, sicut dicitur matrimonium. Fide hinc inde corporaliter præsens, quod vir mulierem sicut uxorem legitime de cetero existeret, & ipsa reverenter ei sine contradictione, sicut viro legitime obediret, nihil defuit, nisi solemnitas in facie ecclesie celebranda, que propter tempus quadragesime tunc non potuit effectui mancipari.]

[2. Testimonium vero duabus mulieribus & viro coram Archiepiscopo constituto, predictus R. publice confessus est, sicum M. sicut superius dictum est, matrimonium contraxisset, & aliam s. Matildam prava quorundam suggestione stultitiam postmodum accepisset. Maria vero constanter asseruit, quod pater eius non veras de voluntate eius querelam, dicens quod inter ipsam & presertim R. excepta sola fide de contrahendo matrimonio nulla obligatio intercesserat: quare quia ipse non servaverat, servare non potuit: & ideo eam quam secunda accepit, relinquere non potuit. Cum autem alia presat. R. tanquam proprium virum sibi restitui postularet.]

[3. Et super hoc citata etiam Archiepiscopo noluit propter appellationem quam obijerat, apparere. Cum igitur absentibus partibus non videretur nobis negotium finiendum, ipsam experientia vestra de qua multum confidimus committentes.]

CAP. III.
Si hi, qui dicebantur consanguinei, contraxerunt contra preceptum iudicis, debent separari, donec de causa cognoscatur.
Idem Paduan. Episcopo.
De muliere e. & infra. Illos autem, qui pro consanguinitate prohibentur coniungi, & post contra interdictum ecclesie se receperint, excommunicationi debet subicere, donec tandem separentur, quousque legitime cognoscatur, utrum eorum matrimonium possit & debeat iure stare.

QVI FILII SINT LEGITIMI.
TITVLVS XVII.
CAP. I.
Naturalis ex filio genitus & soluta, legitimitur per subsequens parentum conjugium, etiam quando hereditatem.

Alexander III.
Conquestus d. est nobis H. quod cum quandam mulierem in uxorem accepisset, R. paterius mulieris ipsam exheredare conatur, eo quod

a. Tresarum. b. aliqua in recentioribus, non in operibus veteribus alia legitur. c. C. in d. spon. Ch. allen. in i. comp. & post concil. Lat. sub Alex. III. p. 6. c. 19. d. Ca. l. cod. in i. comp. & post conc. Lat. sub Alex. III. p. 33. c. 3.

ante desponsationem matris (aucta fuerit, ut patet) pater mulieris presat. matrem ipsius accepit uxorem. Ideoque mandamus, quatenus si est, cum legitimum iudicetur, predicto R. in heredes, ne aliter in hac occasione super hereditate patris auctoritate rat, vel gravamen. Si autem contra hoc verum fuerit, cum a severitate ecclesiastica procedat.

CAP. II.
Separato matrimonio in facie ecclesie contracto, si quis concepti ante fontem fuerint legitimi.
Idem.

Ubi h. inter L. virum, & T. mulierem dicitur: etia canonice sic prolata, filii eorum non debent inde sustinere iacturam, cum parentes eorum non ne contradictione ecclesie inter se contractum fuerint, sed eoque sancimus, ut hii eorum, quos ante desponsationem habuerunt, & qui e concepti fuerint ante matrimonium, non minus habeantur legitimi, ac quod in paterna hereditario iure succedant, & de parentum cultatibus nutiantur.

CAP. III.
Siatu verba viri & mulieris, qui negant aliquam partem iudicis & testibus probetur contrarium.
Idem Rubeomen. Archiepiscopo.

Transmissis d. nobis tue littere committimus, ut cum N. usque ad iuvenutem quendam iuratum trivisset, uxore sua M. tunc non desponsata, sed rante, postmodum ipsam legitime desponsata, ipsa sustulit ex eadem: quibus parentum testimonio testibus, predictus iuvenis e contrahendo, ipsam hiium & heredem, quamvis a vicinis, que ipsa eorum esse credebat, spiritus diceretur, predictus vir & uxore ipsa iuvenem sparium facere, sed ipsum filium esse negabant, sed dicebant, quod per te mola esset, & predictus iuvenis pro eo, quod in nobis vinculo sit excommunicationi additus, suscul r. r. respond. quod in tali casu si eadem est mulieris: nisi certis iudicis & testibus non possit se filium iuvenem memoratum.

CAP. IV.
Illegitima proles est, quam viri venustate in adulterio cepit, sive cum adultero, sive cum viro uxore.
Idem Exanen. g. & Vincenon. Episcopo.
Abba. Hirsforden.

Ausam h. que: [1 & 1.] Si confiteris, quod ista de Anelina muliere non prope aliam uxorem cum eo tanquam cum viro suo morante, sed R. Agathe ipsam A. adire habente virum publico nata fuit, eam non fuisse legitimam claudere, & dicitur, quia non potuit esse uxor, que viri legitime dicitur, alii dum ille viveret, copulari presertim.

[1. Inter motus viri: F. & S. de A. dem. quendam. Iam Agathe de motu viri ipsam venustate rebus sep. & non. I. A. dem. sub certa forma commisit terminandum: Virum ipsam dicit. F. de A. d. presat. Eandem. Episcopo venustate rebus p. quod dicitur est predicti R. uxorem, & in facie ecclesie illius dicitur subrogandum per Apoll. sing. scripta non dicitur. quatenus.]

a. In multis, contra eum; sed in omnibus, non. b. C. 2. cod. de iur. comp. & post conc. Lat. sub Alex. III. p. 33. c. 19. c. C. 2. cod. de iur. comp. & post conc. Lat. p. t. c. 19. c. 19. d. Ca. l. cod. in i. comp. & post conc. Lat. sub Alex. III. p. 33. c. 3.

Vrbanus III. Florentino Episcopo.

De illa a, que viro suo labente in heresim, ipsius confortium sine iudicio ecclesie declinavit, videtur nobis, quod mulier...

CAP. VII.

Utrum non conjugale non dissolvitur altera conjugum fidelium in heresim lapsa...

Innocentius III. Ferrarior. Episcopo.

Quanto te h novimus in canonico iure peritum: [1 & infra.] Sane tua F. intimavit, quod altero conjugum ad heresim transeunte...

CAP. IV.

Utrum non potest requiruntur mariti, si notoria fornicatio illi quatuor continetur.

Idem.

Quidam de quodam uxore sua sine iudicio ecclesie dimissa, pro eo, quod suggestum sibi fuerat...

CAP. V.

Utrum non separatur propter adulterium mulieris, & si vir postea fornicator, redintegratur. Et est bonus casus, & multum utilis.

Idem.

Utrum de ius accepimus, quod y. quandam duxit uxorem, qui paucis temporibus fuisse concordem...

CAP. VI.

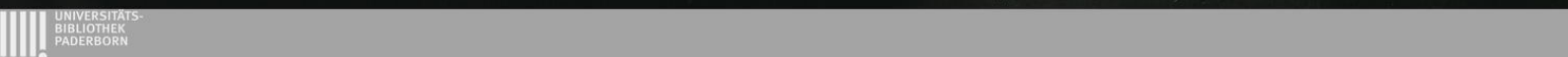
Utrum non lapsi in heresim propria auctoritate divorset, ad quem non compelluntur, sed si per iudicium ecclesie ab eo separantur.

Tanto si te amplius in Domino commendamus, quod in dubio questionum in iudicio ad sed. Apostol. recurri: que dissonante Domino confiteantur fidelium mater est...

CAP. VIII.

Paganus iunctus in gradu prohibito lege canonica uxorem, conversus ad fidem non separatur, hoc primo. Si paganus prius plures uxores habebat...

a d. Anthon. b C.3. cod. tit. in 1. comp. & post Concil. La. c. Hoc dicit B. Ambrosius op. 1. ad Corin. 7. d. Vid. Concil. Trid. Sess. 24. de sac. matr. can. 5. e In uno aut altero C. ratum & firmum existit.

dimittit secundam, & adhuc in prima repudiata, etiam si repudiata cum alio contraxisset: si fornicata fuisse, hoc tenet.

Idem Tiberiadem. a. Episcopo.
Gaudemus in Domino: [1 & infra.] Vtrum pagani uxores accipientes in secundo vel tertio, vel ulteriore gradu sibi conjunctas, sic conjuncti debeant post conversionem suam infirmam remanere, vel ab invicem separari, edoceri per scriptum Apostolicum posthabet. Super quo taliter respondemus, quod cum sacramentum conjugii apud fideles & infideles existat, quemadmodum offendit Apostolus: dicens: Si quis frater infidelem habet uxorem, & in premissis gradibus a pagano quoad eos matrimonium licite sit contractum, qui constitutionibus canonicis non ardeant: (quid enim ad nos, secundum Apostolum de eundem, de his que foris sunt, iudicare?) in favorem perstrim Christianarum religionis & fidei, a cuius perceptione per uxores in deterimentum viri, possunt facile revocari: fideles huiusmodi matrimonialiter copulari libere possunt, & licite remanere conjuncti, cum per sacramentum baptismi non solvantur conjugia, sed crimina dimittantur. Quia vero pagani circa plures infirmas feminas adfectum dividunt conjugalem, utrum post conversionem omnes, vel quam ex omnibus retinere valeant, non immerito dubitatur: [2 & infra.] Verum absonum hoc videtur, & inimicum fidei Christiane, quoniam ab initio una coela in unam foeminam sic conversa: & scriptura divina testatur, quod propter hoc reliquit homo patrem & matrem, & adheret uxori suae, & erunt duo in carne una: non dixit tres vel plures: sed duo: nec dixit, adheret uxori: sed uxori: [3 & infra.] Nec ulli unquam licuit infirmam plures uxores habere, nisi cuius divina revelatione concessum, quae mox quandoque, interdum etiam fas censetur: per quam sicut iacob a mendacio, Israelita a furto, & Samson ab homicidio, sic de Patriarcha & alii viri iusti, qui plures leguntur simul habuisse uxores, ab adulterio excusantur. Sanè veridica hæc sententia probatur etiam de testimonio veritatis stantis in Evangelio: Quicumque dimiserit uxorem suam ob fornicationem, & aliam duxerit, moechatur. Si ergo uxore dimissa, deest illa de iure non potest, fortius & ipsa retinetur: per quod evidenter apparet pluralitatem in utroque sexu, cum non ad impari iudicentur, circa matrimonium repudiandum. Qui autem secundum ritum legitimum repudiavit uxorem, cum tale repudium veritas in Evangelio reproba verit, nunquam ea vi ventur licite poterit aliam etiam ad fidem Christi conversam habere, nisi post conversionem ipsius, illa renuat cohabitare cum ipso, aut etiam si consentiat, non tamen absque contumelia creatoris, velur eam pertrahat ad mortale peccatum: in quo casu restitutionem petenti, quamvis de iniusta spoliatione constaret, restitutio negaretur: quia secundum Apostolum g. frater aut soror non est huiusmodi subiectus servituti. Quod si conversum ad fidem, & illa conversa sequatur, antequam propter causas prædictas legitimam illi ducatur uxorem, eam recipere compellitur. Quamvis quoque secundum Evangelicam veritatem, qui duxerit dimissam, moechatur: non tamen dimissor poterit obijcere fornicationem dimissa, pro eo, quod nuptialiter post repudium, nisi alias fuerit fornicata.

[1] Et in potentia virtutis ipsius, & patri hominum, a quo est omne datum optimum & omne donum perfectum, ubi gratiarum existimus actives: quod sicut nobis tua littera intimasti diebus istis novissimis, ille qui non vult mortem peccatorum, sed ut magis

a Tiberiadem. b Cap. 2. eod. tit. in 3. compilat. c 1. Corin. 7. d 1. Corin. 4. e Genes. 2. & 3. f Matthe. 19. & Luca 10. g 1. Corin. 7.

conversarum & uxoris, ut ad Conversionem convertentur, non erant infirmas, & quoniam uxores accipientes in tertio, vel ulteriore gradu sibi conjunctas.

[2] Quia vero cum Patricio quoniam alii post conversionem contrarium apparet in Evangelio vel lege perceptorum: ut patet sub premissis canonicis infirmam post conversionem, quoad plures uxores, quoniam cum diversis, quoniam comparationem leguntur in baptisimo non distitit, & ita Patricio canonice comparationem Christi convertentium pagani, conjugiorum pluralitate quoad [3] Unde Leonius, qui plures uxores infirmas leguntur reprehendit in scripturis, et quod ipsi prima uxore repudiata secunda uxorem introducit. Licet autem de his, quod non volentes tamen tunc te quam alio super hanc materiam, & quod veritas pravitas falsitas, sine dubitatione quoad restantur quid.]

CAP. IX.
 Non licet nullam fratris in concubina legere, & de illa separanda est, nisi adter recte distigat.

Idem Leonius, Episcopo, & eiusdem Tituli presbitero.

Deus a quæ ecclesiam fratris & uxoris, quæ par e est eius in Livonia, ecclesia de non est idem catholicam conversionem a nobis, propter unitatem gentis eiusdem confessionem, ut matrimonium contractum cum relicto fratrum uxorem, sicut in scripturis de decedentibus sine prole, ut fecerit diffinitio legem Moysacam suscitarent, cum talibus uxores, ne tales sibi de cetero postquam ad fidem conversi, pulent prohibentes.

DE DONATIONIBUS INTERRUM & UXOREM, & DE DOTE POST DIVORTIUM RESTITUENDA.

TITULUS XX.

CAP. I.
 Separato licite matrimonio, dicitur in dote.

Ex Concilio habito apud Vercelliam.

Mulieres cum de pro aliqua dote causa propter viros fuerint separatae, totam dote quam cepimus sibi reddat.

CAP. II.
 Soluto matrimonio regitur vir dotei restituere, & si non dote qua communiter ea obvenit.

Vrbano III. Decano, canone & episcopo.

Significavit P. mulier, quod si H. quædam uxorem duxerit, divortio inter eos solentem celebrato, dote suam illicite detinet, & eadem contrahit, postquam nesciat, quæ ipsi dum simul viverent, & quæ contractus titulo communiter obtinuerit, & quæ exclusa sibi nititur vindicare. Ideo, mandatum quod si ita est, & non est aliud quod obstat, ipsam restitutionem dotei, & divisionem eorum, quæ communiter habuerunt, districte ecclesiæ compellat.

a Cap. 3. eod. tit. in 3. compil. b in 1. de pace. & concordia. c ad ista. Quia diffus est in Livonia, ecclesia de non est idem catholicam conversionem a nobis, propter unitatem gentis eiusdem confessionem, ut matrimonium contractum cum relicto fratrum uxorem, sicut in scripturis de decedentibus sine prole, ut fecerit diffinitio legem Moysacam suscitarent, cum talibus uxores, ne tales sibi de cetero postquam ad fidem conversi, pulent prohibentes.

CAP. III.

De legitimo ad casum matrimonii si seras sententiam de veris...

Clemens III.

De prudentia vestra miramur, quod cum vobis...

CAP. IV.

Ab his propter adulterium a viro separato perdat dotem.

Clemens III.

Pleneque: [i & infra.] Si mulier ob causam...

CAP. V.

Quia mulier ex officio iudicis, donata sibi a viro propter nuptias...

Innocentius III. Compilatio. Archiepiscopus & universi...

Et si necesse sit de i & infra. Quia vero castra...

CAP. VI.

Episcopus dicitur donari sine consensu Domini rem ipsam uxori...

Idem Archiepiscopus. S. Andrea de...

Propter a nobis e tua discretio requisivit, si aliqua...

legitima procrearet, in hereditatem vel feudum: & ipse...

Mos autem consuetudinis taliter respondet, quod...

CAP. VII.

Vir agens pro dote, non omnino excluditur ex eo, quod...

Et vestras d. literas intimasti, quod cum Magistrum...

Cum ergo satis possit et modicum eredi dotis, cui...

Et donec illud possit fieri, de illa reponatur, si vellet...

CAP. VIII.

Has decretali satis scriptam summat.

Gregorius XI.

Donatio s. quae constante matrimonio inter conjuges...

Post. b. al. vir. cui predicto serro, dicto modo comendat...

Cap. i. de dote post divor. restituend. in 2. comp. b. c...

